Edini slovenski dnevnik
-: v Zedinjenih državah. :-
Velja za vse leto . . . $3.00
-: Ima 10.000 naročnikov :-

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The only Slovenian daily
-: in the United States :-
Issued every day except
-: Sundays and Holidays :-

TELEFON PISARNE: 4687 CORTLANDT. Entered as Second-Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879. TELEFON PISARNE: 4687 CORTLANDT.

NO. 212. — ŠTEV. 212. NEW YORK, WEDNESDAY, SEPTEMBER 10, 1913. — SREDA, 10. SEPTEMBRA, 1913. VOLUME XXI. — LETNIK XXI.

Konvencija Jugoslovanske Katoliške Jednote.

OSMA SEJA
dne 5. septembra 1913.
(Nadaljevanje.)

Točka 60. se črta.
Točka 61. se črta.
Predsednik odloči 10 minut odmora.

Po odmoru.

Člen 9.

Točka 62. ostane nespremenjena.
Točki 63. se doda: opravičeni stroški.
Točka 64. ostane nespremenjena.
Točka 65. ostane nespremenjena.

Člen 10.

Točki 66. se doda: 30 dni pred nastopom v urad.
Točka 67. se sprejme.
Točka 68. se sprejme.
Točki 69. se doda: ako mogoče.
Točke 70., 71. in 72. ostanejo po starem.

Člen 11.

Točka 73. se spremeni in se glasi takole:
Predsednik vodi seje gl. odbora in upravnega odseka, podpisuje plačilne nakaznice in sploh vse listine, katere zahtevajo njegov podpis. Sklicuje izvanredne seje kadar to zahtevajo koristi Jednote. Zastopa Jednoto v vseh ozirih ter skrbi za njen napredek in procvit.
Točka 74. se črta.
Točka 75. se črta.
Točka 76. se črta.
Točka 77. ostane nespremenjena.
Točka 78. se črta.
Točka 79. se črta.
Točki 80. se črta zadnji odstavek: "V slučaju . . ."
Točka 81. se črta.
Točki 82. se doda: Smrtnina, poškodb ali boln. podpora.
Točka 83. se črta.
Točka 84. se črta.
Točka 85. ostane nespremenjena.
Točki 86. se doda k prvemu odstavku: Predsednik Jednote ima pravico z porazumljenjem glavnega odbora.
Točka 87. ostane nespremenjena.
Predsednik zaključi sejo ob 12. uri opoldan.

Zapisnikarji:
Joseph Pishlar, Frank Gouže, J. B. Smrekar.

DEVETA SEJA
dne 5. septembra 1913.

Predsednik John Germ otvori deveto sejo 9. gl. zborovanja ob pol drugi uri popoldan.
Uradniki in delegati so vsi navzoči.
Vstop se dovoli Dr. Seliskarju in Dr. Louis Pireu.
Nadaljevanje s pravili.
Točka 88. se črta.
Točka 89. se črta.
Točka 90. se črta.

Člen 12.

Dolžnosti podpredsednikov.
Točka 91. Prvi podpredsednik nadomešča prvega predsednika, kadar je ta zadržan, drugi podpredsednik nadomešča prvega podpredsednika. V slučaju smrti, suspendacije, odstopa ali odstavljenja predsednika Jednote zavzame prvi podpredsednik predsednikovo mesto do prihodnjega zborovanja.
Točka 92. se črta.

Člen 13.

Dolžnosti glavnega tajnika.
1. Glavni tajnik vodi knjige, dopisovanja in preskrbljuje društva z vsemi potrebščinami in knjigami, katere pa morajo društva plačati kolikor stanejo. Prejema vse Jednoti priznane asesmente od društev in vrača pobotnico. Pošilja denar glavnemu blagajniku tedensko in temu ima priložiti triplikat asesmenta. Rešuje vse kar more rešiti v smislu pravil. Nakazuje vsa izplačila, nakaznice katere morajo značiti sklad iz katerega so namenjene, in biti poslane predsedniu za podpis in odpošiljatev blagajniku; podpisuje listine ter izvršuje vse sklepe, ki so potrjeni od glavnega odbora ali splošnega glasovanja. Sestavlja mesečne, polletne in celoletne račune kakor tudi račune za državo: si nabavi pomočnika v svojem uradu z porazumljenjem gl. odbora. Poslovanja med društvi in Jednoto priobča mesčno v glasilu.
Točke 93., 94., 95., 96., 97., 98., 99., 100. in 101. se črtajo.
Predsednik odloči 15 minut odmora.

Po odmoru.

Točka 102. se črta.
Točka 103. se sprejme; črta se zadnji odstavek: odtisnjen mora biti na njej tudi Jednotin pečat.
Točka 104. ostane nespremenjena.
Točka 105. ostane nespremenjena.
Točke 106., 107., 108., 109., 110., 111., 112., 113. 114., 115. in 116. se črtajo.
Točka 117. ostane nespremenjena.
Točka 118. se črta.
Točka 119. ostane nespremenjena.
Točka 120. se črta.

Člen 14.

Se črta.
Čitajo se došli brzojavi in pisma.
Predsednik zaključi sejo ob pol šesti uri popoldan.

Zapisnikarji:
Joseph Pishlar, Frank Gouže, J. B. Smrekar.

DESETA SEJA
dne 6. septembra 1913.

Predsednik John Germ otvori deseto sejo točno ob pol deveti uri zjutraj z običajno molitvijo.
Uradniki in delegati so vsi navzoči.
Nadaljevanje s pravili.

Člen13.

Dolžnosti blagajnika.
Blagajnik sprejema denar in ga nalaga na Jednotno ime kakor predpisujejo pravila: izplačuje vse pravilno nakazane podpore in izdatke, kot določajo pravila. Ako nima v skladu, na katerega je dotična nakaznica narejena, dovolj denarja za izplačilo, sme tako nakaznico izplačati iz drugega sklada; izvzet je le rezervni sklad. Taka izposojena svota pa mora biti vrnjena v prihodnjem mesecu. Vodi blagajniške knjige, hrani vrednostne listine in hranilne knjižice ter sploh skrbi, da so računi pravilno sestavljeni predno jih podpiše za priobčitev.

Krasni in brzi parnik
(Avstro-American proge)
MARTHA WASHINGTON
odpluje v soboto dne 13. septembra
vožnja do Trsta samo 13 dni.
do Trsta ali Reke - - $37.00
Cena voznih listkov: do Ljubljane - - - $38.18
do Zagreba - - - - $38.08
Za posebne kabine (oddelek med II. in III. razredom) stane vožnja samo $4.00 več za odraslega, za otroke polovica. Ta oddelek posebno družinam priporočamo.
Voznje listke je dobiti pri FR. SAKSER, 82 Cortlandt St., New York.

Blagajnik na begu.

Blagajnik, ki je zaslužil $20 na teden, je živel kot milijonar. — $50,000 primanjkljaja.

Kralj lahkoživcev je bil John Schildknecht, mladi blagajnik Washburn Crosby Flour Co. v New Yorku, ki je imel s svojo ženo v Garden City hotelu stanovanje za mesečnih $10 in ki se nahaja sedaj na beu. Z njim je izginilo iz blagajne kakih $50.000. Več mesecev je živel mož, ki je zaslužil $20 na teden, s svojo ženo najsijajnejše življenje. Nič mu ni bilo predrago, izleti na morsko obal, polo-igre, vse, česar si je poželelo njegovo srce, mu je bilo na razpolago. Njegovi znanci v Garden City so ga smatrali najmanj za sina milijonarja, kojemu ni nič na tem, ako spusti izpod palca par dolarčkov. Imel je tudi avtomobil, v katerem se je vozila njegova častitljiva oseba na kolodvor, odkoder se je vozil v New York, ker je opravljal svoje posle kot blagajnik za celih $20 na teden. Dolgo seveda ni mogla iti stvar naprej in tako je Schildknecht nekega lepega dne izginil, ko je zapazil, da so pričeli njegovi delodajalci nekaj sumiti. Z njim vred je izginila tudi mlada ženska, katero je izdajal za svojo soprogo, dva avtomobila in celo šofer. Burns-detektivi so razposlali včeraj 5000 cirkularjev po celi deželi, v katerih se opozarja na Schildknechta ter se prosi, naj se ga aretira. Vse iskanje je ostalo dosedaj brezuspešno.

Iz delavskega sveta.

Ženske je morala razgnati milica. Stavka železolivarjev. 10odstotno povišanje.

Calumet, Mich., 9. sept. — V Yellow Jacket sta se danes zbrali dve skupini žensk, ki bi se skorajgotovo dejansko spopadli, če bi še pravočasno ne prišla milica na lice mesta. V prvi skupini so bile žene neunijskih delaveev, v drugi pa pristašev Western Federation of Miners. Oboroženo so bile s krepelci in kamenjem. Ker pomožni šerifi niso mogli napraviti reda, so poklicali oddelek milice na pomoč, ki je kmalu razpršil bojevite amazonke.

St. Louis, Mo., 9. sept. — Danes je v Granite City, Ill., zastavkalo 500 železolivarjev, uslužbenih pri Commonwealth Steel Co. Ker je vodstvo poklicalo na izpraznjena mesta stavkokaze, je prišlo do resnih pretepov; ranjenih je precej oseb. Stavkarji so povdarjali, da so z njimi nepravilno postopali tovarniški pazniki. Zahtevajo samo pripoznanje unije, nikakor pa ne povišanja plač.

San Francisco, Cal., 9. sept. — Southern Pacific železnica je zvišala svojim telegrafistom plačo za deset odstotkov. Med 1200 telegrafisti in družbo so trajala pogajanja že od 22. junija.

Bryan kot tožitelj.

Jacksonville, Fla., 9. sept. — Državni tajnik Bryan toži tukajšnjega policijskega šefa za odškodnino $100, ker noče izročiti $550 vrednega diamantnega prstana, ki je baje last Bryanove žene. Prstan, katerega je našel nek črnec, se nahaja na tukajšnji policijski stražnici.

Thawov proces.

Coaticook, Que., 9. sept. — Iz Montreala se poroča, da želijo Thawovi zagovorniki, da bi on že vsaj štiri dni prej dospel tja, predno bi se začelo z njim postopati po habeas corpus povelju. Thaw je rekel, da ne ve nič o njihovih načrtih, ampak samo pričakuje, kaj bo ukrenila naselniška oblast.

Senat je sprejel tarifno predlogo.

Predloga je bila sprejeta po dolgotrajnih debatah s 44 proti 37 glasovi.

APLAVZ NA GALERIJI.

Predsednik Wilson je mnenja, da je konečno zmagal narod v velikem boju.

Washington, D. C., 9. sept. — Danes popoldne je sprejel senat s 44 proti 37 glasovi Underwood-Simmons tarifno predlogo in s tem ni več daleč sprejem vseh glavnih točk te predloge, za katere se je zavzemal predsednik Wilson, namreč prosta volna, prosti sladkor, prosto meso in obširno znižanje carine za vsa k vsakdanjemu življenju potrebna sredstva.

Predloga pride sedaj v razpravo med obema hišama in tekom desetih dni bo najbrž mogoče doseči konečni rezultat potem ko se je cela zadeva vlekla 5 meseeev.

Dva republikanska senatorja Lafolette iz Wisconsin in Pointdexter iz Washington sta glasovala za demokratično predlogo, dočim sta dva demokrata, senatorja Thornson in Rasndell glasovala proti njej.

Glasovanje se je izvršilo malo po šesti uri. Galerije so bile nabito polne in viharen aplavz je zadonel, ko je podpredsednik Maschall naznanil, da je senat pasiral predlogo.

Kakor hitro je izvedel predsednik Wilson o sprejemu predloge, je izdal sledečo izjavo: "Boj za narod in prosto trgovino, kateri je trajal toliko časa, se je končal s popolno zmago. Vodstvo demokratične stranke v obeh hišah je bilo tako delavno, da zasluži vso priznanje. Ponosen sem, da sem z vlado naroda zvezan v času, ko se dogajajo take stvari ter da delujem skupno z možmi, ki izvršujejo taka dela. Skoraj gotovo je, da bosta sprejeti tudi bančna in valutna reformni predlogi in ako se bo to zgodilo, potem si je 63. kongres že takoj v prvem zasedanju pridobil nevenljivih zaslug. Posebno občudovanje in velespoštovanje izražam Mr. Underwoodu, Mr. Simmonsu in celemu komiteju."

Kongresnik Carter Glass, predsednik Hišnega komiteja za bančne in valutne zadeve, je izročil danes zbornici, majoritetno poročilo svojega komiteja glede bančne in valutne reformne preosnove. V tem poročilu se glasi, da predloga ne bo odstranila vseh sedaj obstoječih napak, da se bo pa marsikaj obrnilo na bolje.

Eskimi so ubili raziskovalca.

Ottawa, Ont., 9. sept. — Pred dvemi leti sta izginila Geo. Street iz Ottawa in H. V. Radford, Amerikanec, ki sta raziskovala arktične pokrajine. Sedaj pa je dospela iz Chesterfield Inlet vest, ki bo mogoče pojasnila, na kak način sta izginila oba moža. Neki poštni parnik, ki je bil dva meseca na poti, je prinesel poročilo, da so oba raziskovalca umorili Eskimi. Street in Radford sta zapustila pred dvemi leti z oddelkom Eskimov Chesterfield Inlet ter se pridružila drugi družbi Eskimov, da se podasta proti Bathurst Inlet ob arktičnem oceanu. Kmalu je nastal spor med Radfordom in nekim domačinom, ki je pognal belokožcu svojo sulico v telo. Street, ki je prihitel svojemu tovarišu na pomoč, je bil umorjen na isti način. Ta dogodek so Eskimi prikrivali par mesecev, konečno pa je policija v Chesterfield izvedela o tem ter odposlala na lice mesta oddelek, ki naj preišče celo zadevo.

ZA SAMO 1 DOLAR DOBIVATE "GLAS NARODA" SKOZI 4 MESECE VSAK DAN.

Železniška nesreča.

Jeklene kare so preprečile večjo nesrečo, ko je skočilo šest vozov iz tira.

New Madison, O., 9. sept. — Danes zjutraj ob 9. uri in 40 minut je skočil štiri milje zapadno od tu iz tira New York-St. Louis ekspresni vlak Pensylvania železnice. Izmed 73 potnikov je bilo ranjenih 35, trije uslužbenci pa so smrtnonevarno poškodovani. Šest vozov je odletelo v neko žitno polje, dočim sta stroj in tender priletila v neki mostni oblok na drugi strani. Zadnji voz je ostal kljub temu pokonci. Izmed potnikov ni bil noben smrtno ranjen. Strojevodja je dobil na glavi precejšnjo rano. Nesreča se je pripetila na ostrem ovinku, kjer so bile tračnice slabe. Ranjence so prevedli v kmalu dospelem drugem vlaku v Richmond. Celi vlak je obstajal iz jeklenih vozov in temu dejstvu se pripisuje, da ni obžalovati človeških žrtev.

Washington, D. C., 9. sept. — Meddržavna trgovska komisija je objavila danes poročilo o koliziji pri Tyrone, Pa. med dvema vlakoma Pennsylvania železnice, pri koji je bilo ranjenih 153 oseb. Ubit je bil strojevodja vlaka, ki je zavozil v pred njim vozečega. Oba vlaka sta obstajala iz jeklenih vozov in to dejstvo se navaja v poročilu kot vzrok, da ni nesreča zahtevala več žrtev.

Poziv na ljudstvo.

Mehika se boji sovražnega navala od severa. Cela stotnija ustreljena. Felix Diaz.

Piedras Negras, Mehika, 9. sept. — Danes je bil poslan sem manifest, v katerem poziva provizorični predsednik Huerta ljudstvo k vstrajnosti, "da se odvrne sovražni naval, ki nam preti od severa."

V glavni stan konstitucionalistov je dospelo poročilo, da so ustrelili danes celo stotnijo vladnih vojakov, katere so vjeli po hudem boju pri San Bueno Ventura. Vladni vojaki so morali odložiti puške, nakar so jih vstaši do zadnjega postrelili.

Berolin, Nemčija, 9. sept. — General Felix Diaz, ki je pred štirinajstimi dnevi izjavil, da je voljan sprejeti kandidaturo za predsedstvo, je danes odpotoval od tukaj v Švico.

Washington, D. C., 9. sept. — Huerta je v več točkah prizadel vladi občuten diplomatični poraz. On ima še sedaj Maderov kongres, ki ga je postavil za provizoričnega predsednika, popolnoma v svoji oblasti in je od njega odvisno, če se bo vršila volitev ali ne.

V Mejico Ciudad se odločno zatrjuje, da ni Zamaconovo potovanje v Washington političnega pomena. Huerta sestavlja poslanico, katero bo predložil 16. sept. kongresu.

Cela družina zgorela.

Bridgeport, Ill., 9. sept. — Šest ljudi je postalo danes žrtev požara, ki je popolnoma uničil stanovanje Alberta Goldenburg. Goldenburg, njegova žena in štirje otroci so našli v plamenih smrt.

Dež po jugozapadu.

Kansas City, Mo., 9. sept. — V Missouri, Kansas in Oklahomi je danes precej deževalo. V okolici Galena, Kan., je padlo tri palce dežja.

Mrs. Emmelina Pankhurst.

Paris, Francija, 9. septembra. Mrs. Emmelina Pankhurst je izginila iz Trouville ter se domneva, da jo je inkognito popihala v Ameriko.

Orkan je razdejal nemški zrakoplov "L 1."

Pri Helgolandu se je završila največja nesreča v zraku, kar se jih zaznamuje dosedaj.

DO 20 MRTVIH.

Glasom poročil se je držal zrakoplov celo uro nad vodo, nakar se je potopil.

Berolin, Nemčija, 9. sept. — Največja izmed številnih katastrof, ki so zadele dosedaj nemško zračno floto, se je dogodila danes zvečer, ko se je ponesrečil novi mornariški Zeppelin-zrakoplov na poletu s kopnega na Helgoland, 28 milj od obali. Izmed 20 mož broječe posadke jih je utonilo 13. To je že dvanajsta nesreča, katera je zadela zrakoplove, zgrajene po sistemu Zeppelin in prva, ki je zahtevala tudi človeške žrtve.

Popreje se je objavilo, da bo s "L. 1." zaznamovana zračna križarka odšla na 54 urni polet iz Friedrichshaven v Wilhelmshaven, kjer se ji bosta pridružila dva hidro-aeroplana. Odtam naj bi se vršil polet na Helgoland in naprej v Danzig. Iz Danziga naj bi se vršil povratni polet v Friedrichshaven.

Posameznosti o poletu še niso dospele v Berlin, vendar se je potovanje najbrž izvršilo povsem gladko, dokler ni naenkrat nastopila katastrofa. Ta se je dogodila krog sedme ure, ko se je nahajal "L. 1." osemnajst milj severno od Helgolanda ter je zašel v središče orkana. Veliko zračno ladijo je prijel veter z vso silo ter jo vrgel nizdol na morsko površino. Tam so jo valovi in veter razbili na kosce.

Nepopolna, dosedaj sem došla poročila pravijo, da se je držal zrakoplov celo uro nad vodo. Nato se je razpočil na dva dela ter izginil v valovih.

Pri Helgolandu nastanjeni oddelek nemške mornarice, obstoječ iz torpednih čolnov in rušilcev, je takoj s polno paro odplul na lice mesta. Prišel je še pravočasno, da je rešil življenje sedmim možem posadke.

"L. 1." je imel nalog, da se vdeleži vojnih manevrov mornarice. Dasiravno je bilo vreme viharno in padal dež, so imeli častniki in posadka tako zaupanje v svoj zrakoplov, da so zapustili ob 6. uri zvečer otok. Eno uro pozneje so dospeli z zrakoplova brezžični signali na pomoč, katere je ujela vojaška štacija na Helgolandu.

Misijonarka aretirana kot morilka.

Chicago, Ill., 9. sept. — Kot morilka svojega soproga, Kitajca Charles Sing, je bila danes aretirana bivša misijonarka v Kansas City, Alice Sing. Moža, premožnega gostilničarja, so našli v postelji ubitega. Mrs. Sing je hči nekega farmerja iz Missouri.

Nova zarota v Lizboni.

Madrid, Španesko, 8. septembra. Kot javljajo poročila, so prišli na sled obširni zaroti portugalskih rojalistov. Policija je dobila v poslopju, kjer so se zbirali, veliko bomb in drugega razstreljiva.

Ali bodo pustili Mrs. Pankhurst v deželo?

Washington, D. C., 8. sept. — Videti je, kot da bo skušala naselniška oblast napraviti iz obiska Mrs. Emmeline Pankhurst, znane voditeljice angleških sufragetk, celo državno afero. Različni agenti delavskega departmenta skušajo dobiti najrazličnejše podatke o delovanju te sufragetke ter se bo na podlagi teh mogoče zabranilo Mrs. Pankhurst izkreanje.

Enver bej ranjen. Letina na Ogrskem.

Vihar v komitatu Oedenburg zahteval več človeških žrtev. Poljski pridelki uničeni.

POVODENJ.

Telovadna društva se udeleže razstave. Francosko-nemška Kongo meja. Smrt aviatika.

Dunaj, Avstrija, 9. septembra. "Neue Freie Presse" je dobila iz Drinopolja brzojavko, da so se pri neki priliki stepli na cesti Mlado- in Staroturki. Pet častnikov je mrtvih, ranjen je baje Enver bej in več drugih uglednih Turkov.

Budimpešta, Ogrsko, 9. sept. — Iz komitata Oedenburg prihajajo poročila o groznih viharjih. Toča je potolkla vse poljske pridelke, nalivi so poplavili pokrajino, strela je ubila veliko ljudi in živine. Reke so tako naglo prestopile bregove, da si prebivalci niso mogli rešiti drugega kot golo življenje.

London, Anglija, 9. septembra. Tajnik American Athletic Union je dobil iz Anglije, Nemčije, Avstrije, Rusije, Finske, Švedske in Danske naznanilo, da se bo udeležilo precejšnje število telovadnih društev: Panama-Pacific razstave v San Francisco.

Dunaj, Avstrija, 9. septembra. Na zionističnem kongresu se je danes razpravljalo, na kak način bi se v Jeruzalemu osnovala židovska univerza, ki bi stala 500 tisoč dolarjev. Četrti del te svote imajo že na razpolago.

Za to idejo se je posebno zavzemal dr. Weigmann iz Manchestra, Anglija, češ, da na Ruskem in v Rumuniji judovske študente preveč zapostavljajo.

Bordeaux, Francija, 9. sept. — Sem se je vrnila pod vodstvom kapitana Perrique-a francoska komisija, ki se je bavila z določitvijo francosko-nemške meje v Kongo. Kot se naznanja, sta prišli sedaj v tej zadevi obe državi na jasno.

Lyon, Francija, 9. septembra. Francoski aviatik Chomiene je padel s svojim aeroplanom iz velike višine na tla; bil je na mestu mrtev.

Prizadeta škoda.

Hot Springs, Ark., 9. sept. — Sodeč po oficielnem poročilu, znaša škoda, ki jo je prizadel zadnji požar, $2,250,000. Zavarovalnina krije le $1,500,000. Zgorelo je 518 poslopij.

Denarje v staro domovino

pošiljamo:

K.	$	K.	$
5....	1.10	130....	26.60
10....	2.15	140....	28.65
15....	3.15	150....	30.70
20....	4.20	160....	32.75
25....	5.20	170....	34.80
30....	6.25	180....	36.85
35....	7.25	190....	38.90
40....	8.30	200....	40.90
45....	9.30	250....	51.15
50....	10.30	300....	61.35
55....	11.35	350....	71.60
60....	12.35	400....	81.80
65....	13.40	450....	92.00
70....	14.40	500....	102.25
75....	15.45	600....	122.70
80....	16.45	700....	143.15
85....	17.45	800....	163.60
90....	18.45	900....	184.00
100....	20.45	1000....	204.00
10....	22.50	2000....	407.00
120....	24.55	5000....	1017.00

Poštarina je vštetа pri teh svotah. Doma se nakazane svote popolnoma izplačajo brez vinarja odbitka.

Naše denarne pošiljatve razpošilja na zadnje pošte c. k. poštno hranilnični urad na Dunaju v najkrajšem času.

Denarje nam poslati je najpriličneje do $50.00 v gotovini v priporočenem ali registriranem pismu, večje zneske pa po Postal Money Order ali pa po New York Bank Draft.

FRANK SAKSER,
82 Cortlandt St., New York, N. Y.,
6104 St. Clair Avenue, N. E.,
Cleveland, O.

"GLAS NARODA"

(Slovenic Daily.)

Owned and published by the

Slovenic Publishing Co.

(a corporation.)

FRANK SAKSER, President.
JANKO PLEŠKO, Secretary.
LOUIS BENEDIK, Treasurer.

Place of Business of the corporation and addresses of above officers:
82 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

Za celo leto velja list za Ameriko in Canado $3.00
" pol leta 1.50
" leto za mesto New York 4.00
" pol leta za mesto New York ... 2.00
" Evropo za vse leto 4.50
" " " pol leta 2.55
" " četrt leta 1.70

"GLAS NARODA" izhaja vsak dan izvzemši nedelj in praznikov.

"GLAS NARODA"
("Voice of the People")
Issued every day except Sundays and Holidays.
Subscription yearly $3.00.

Advertisement on agreement.

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo.
Denar naj se blagovoli pošiljati po — Money Order.
Pri spremembi **kraja** naročnikov prosimo, da se nam tudi **prejšnje bivališče** naznani, da hitreje najdemo naslovnika.

Dopisom in pošiljatvam naredite ta naslov:
"GLAS NARODA"
82 Cortlandt St., New York City.
Telefon 4687 Cortlandt.

Državni tajnik Bryan in njegova predavanja.

—o—

Na vseh zabaviščih je najti ljudi z močnimi pljuči in hripavim glasom, ki vabijo deco v različne panoptike ter vpijejo: "Le noter, gospoda! Predstava se takoj prične! Največja in najkrasnejša razstava na svetu!" itd.

Z negotovostjo gleda deček na nikel, katerega mu je bila dala mati. Vendar pa ni časa za premišljevanje!

In tu vedno stara pesem o sejmih, proščenjih in Chatauqua-predavanjih. Kdor dela največji ropot ter ima na razpolago največji humbug, temu teče najrajše denar v žep.

Z ozirom na to dejstvo so si to leto managerji preskrbeli izvanredno atrakcijo, Mr. William Jennings Bryana iz Nebraske in Washingtona, v prostosti dresiranega ameriškega državnika in državnega tajnika.

Mr. Bryan je interesanten iz več kot enega vzroka: on je edini uradnik strica Sama, ki je kljub letnih $12,000 na tem,, da umre lakote; on je mož, ki si je vzel za princip, položiti vsako leto na stran $10,000; on je mož, ki nam je zasolil mehiško juho; on je proti-alkoholik in knez miru, medicinman in trgovec z zemljišči. Vsaka posamezna tek atrakcij bi zadostovala, da mu zasigura na vsakem sejmu polno hišo, a njegovi managerji so pripravili še vse kaj drugega. Krog njega kot glavno zvezdo krožijo kot krog Saturna še druge manjše zvezde. Razven državnega tajnika Bryana je videti na isti platformi: divjega moža z otoka Borneo, največjo orjaško žensko, kar jih je kedaj živelo, dresiranega prešička, teleta z dvema glavama in deklico brez spodnjega telesa.

Chautauqua-vodstvo za Pennsylvanijo naznanja, da bodo spremljali državnega tajnika na njegovem gostovalnem potovanju po državi še akrobati, tirolski jodlerji, vedeževalci, solisti ter drugi komedijanti.

"Le noter, le noter, gospoda! Dollar-Bill, oprostite, državni tajnik bo takoj pričel s svojim predavanjem o "znamenjih časa" ter bo koncem predstave lastnoročno pobiral prispevke. Le noter, gospoda, le noter!"

Ako pa še vse to ne bo zadostovalo, da se ga reši sestradanja, potem preostaja le še eno sredstvo: narodna subskripcija v rešitev vsled pohlepa po zlatu obnorelega, srebrnoustega Dollar-Billa iz Nebraske in Washingtona.

Kje je naju brat GREGOR POJE? Meseca maja sa se je nahajal nekje v državi Pennsylvania in sedaj nič ne znava, kje je. Če kdo izmed rojakov ve za njegov naslov, ga prosiva, da nama javi, ali naj se pa sam oglasi. — George in Anthony Poje, Camp 3, Crestmont, N. C. (9-12—9)

Dopisi.

—o—

Moon Run, Pa. — Ker se je zadnnji dopisnik nekako pritoževal, da malokedo pride z dopisom iz tukajšnje naselbine, sem sklenil jaz sporočiti nekoliko novic. Delavske razmere so nekako srednje, niso preslabe, pa tudi ne predobre. Vse je odvisno od delavca in od prostora. Rojakom se še precej dobro godi, posebno če se zberemo pri posodi izvrstnega ječmenovca. Dne 29. avgusta sem sklenil, da si vsak teden prihranim par dolarčkov od svoje plače in zato sem se namenil sam kuhati. Najprej sem skuhal kavo in jo nalil v skodelico. Ko sem pokusil, bi mi prišlo skoraj slabo. Ni bila ne sladka ne grenka, ampak slana. Ker je "petek slab začetek", se mi je primerilo, da sem nasul vanjo mesto kave soli. Kaj se hoče, smola je smola. Zaenkrat naj zadostuje, bo pa vdrugič kaj več. — J. Stanovnik, nesrečni pečlar.

Srbski in bolgarski vojak.

—o—

V ničemer se ne pokaže toliko moralna vrednost vojske, kakor v odnošajih vojaka napram oficirju. Tako srbski kakor bolgarski kmet sta dobra vojaka; majhne so jima potrebe, skoro neobčutljiva sta napram slabemu vremenu in ne cenita dosti življenja. Zato sta dobra, hrabra vojaka. Bolgar je trd, trezen, v veri fanatik, poln bizantinizma — odtod nedisciplíniran, a pokoren svojim predstojnikom. Srb si je svest svoje narodnosti, je sentimentalen, ognjevit, često precej melik sanjač, v verskem oziru toleranten in svobodoumen. Napram tujevercem je Srb toleranten do skrajnosti in morda v nobeni deželi v Evropi se tako praktično ne izvaja načelo, da je veroizpoved privatna stvar, kakor v Srbiji. Zato ne posluša brezpogojno svojih predstojnikov, pač pa je trdno prepričan, da se mora pokoriti in podvreči večji inteligentnosti in večjemu znanju. In v tej razliki narodnega karakterja leži tajnost velikih srbskih uspehov in zmage nad Bolgari v drugi balkanski vojni.

Slepa in nepremišljena pokorščina bolgarskega vojaka pojasnjuje intenzivno prodiranje bolgarske vojske. Zato bolgarski vojskovodje in strategi operirajo z nenadnimi, silnimi navali in napadi na vsej črti. Če se površno preštudira to taktiko, izgleda morda kakor živ ogenj, a v resnici pa je samo hitro delovanje dobro namazanega stroja. Če prvi udarec ne izpade dobro, stroj ne funkcijonira več dobro in obstaja. Bolgari to vedo in so se povsod držali taktike silnega navala. V vojni s Turčijo so dosegli s to taktiko velikanske uspehe, a v boju s Srbi jim je ta taktika popolnoma odpovedala. Nekaj radi tega, ker so jo Srbi poznali, saj so se borili več mesecev ramo ob rami z Bolgari pri Drinopolju, v prvi vrsti pa radi tega, ker Srbi v začetku prodirajo polagoma, kakor oni, ki pozna nevarnost, ki mu grozi, in pa radi tega, ker imajo srbski vojskovodje zaupanje v svojo armado in vedo, da lahko mirno čakajo na ugoden trenotek za protinapad, ne boječ se moralnega defekta svojega aparata.

Srbski kmet ima v sebi nenavadno prirodno inteligenco, bolgarski je neumoren, žilav delavec. Ta razlika narodnega značaja ima svoj izraz v armadi in se pokazuje posebno v taktiki. Bolgari postavljajo vrste, druge za drugimi. Vsled goste formacije, ki nastaja vsled tega, imajo pri napadih velike izgube, posebno še, če pridejo pred tako odlično artilerijo, kakor je srbska, ki uživa po vsej Evropi sloves. Vrh tega se prve vrste ne morejo umikati, ker jih gonijo vrste za njimi. Način bojevanja je v Srbih čisto individualističen, kakoršen je tudi naroden karakter. Velika prirodna inteligenca srbskega kmeta pojasnjuje tudi veliko sposobnost in moč srbske artilerije, o kateri govore vsi vojni strokovnjaki, da se lahko kosa z artilerijo bodisi katerekoli države.

Ali moč srbske vojske leži predvsem v nacijonalni zavednosti srbskih kmetov in v demokratizmu, ki vlada v Srbiji. Ta demokratizem se jasno zrcali zlasti v intimnosti občevanja srbskega vojaka s svojim oficirjem. Bolgarski kmet ni nacijonalist. Izvor njegove hrabrosti v vojni s Turčijo je izraz srdja na Turke. Bolgarom je bila vojna s Turčijo verska vojna. Nasprotno v srbski vera ni igrala nobene uloge in zato tudi ni bilo nobenega sovraštva do Turkov, kakor sedaj v vojni z Bolgarsko, in to iz nacijonalnega razloga. Vojna s Turčijo se je od strani Srbije vodila samo v znamenju osvobojenja bratov od tujega gospodstva. Pomanjkanje narodne zavednosti tolmači bolgarske poraze v vojni s Srbijo, ker se vojna ni vršila v znamenju boja proti "nevernikom". V tej vojni se je šele pokazala vojna sila Srbije, ker je Bolgar za Švabi tradicijonalen srbski sovražnik. Ogorčena borba v Macedoniji je izraz te mržnje, ki je bila še povečana, ker macedonski Bolgari še posebno sovražijo Srbe. Bolgarski kmet je indiferenten napram narodnosti, kar dokazuje dejstvo, da na Bolgarskem vlade lahko brez nasilja ustvarjajo večine.

Zadnja vojna je pokazala, kako velikega pomena je nacijonalna in moralna struktura naroda za moč vojske. Mogoče pridejo dunajski državniki polagoma tudi do te pameti.

Kovač Damjan.

—o—

Ivan Cankar.

—o—

(Dalje.)

IV.

Štefka je ogrnila ruto in ga je spremila, ker je bil lep večer.

Na stopnjicah, komaj da sta zaprla duri, se je privila k njemu in občutil je v grozi, da je vztrepetalo od tihega joka vse njeno drobno telo. Vzdignil jo je kakor otroka in ni mogel izpregovoriti besede.

"Zdaj si videl; daj mi roko, če ne prideš več!"

"Rad te imam, ker sem videl!"

Ona pa je bila resna ves tisti večer in tudi ob slovesu se ni nasmehnila; Damjanu se je zdelo, da govori z globljim glasom in bolj počasi.

"Ali verjameš na spomine?" je vprašala nenadoma.

"Nobenim vražam ne verjamem."

"Nič na vraže ne mislim; na tisti spomin mislim, ki se oglasi v srcu, kakor da je natihoma Bog sam izpregovoril... Nenadoma ugasne vse veselje, grozo občuti človek in zdi se očem, da vidijo v daljavo. Tako se mi je zgodilo, ko si stopil v izbo in je šinila senca preko tvojega čela... Spomin je bil."

Damjana je zazeblo v srce — tudi on je občutil spomin...

"Strah me je zdaj same!" je rekla Štefka. "Komaj da se posloviš, se mi zdi, da ne bo nikoli resnica in da se nič več ne povrneš! Saj tri tedne ni dolgo, kakor ura bi minili, če bi spomina ne bilo in strahu. Tako pa mislim, da se bo nenadoma čas ustavil in da ne pride nikoli tista nedelja, da bo stala tam daleč, kakor svetla gora. Sinoči, ko sem dolgo mislila nate, se mi je zazdelo, da stojim na križpotu: tam je čisto kratka pot, tam so trije tedni; belo hišo vidim, ki me izza kostanjev pozdravlja; ampak ne grem tja, temveč se napotim kakor po božji zapovedi na dolgo strmo pot, ki je samo trpljenje in ki nima konca..."

Damjan je molčal; njemu, močnemu, ki nikoli ni jokal, se je stisnilo grlo, da ni mogel izpregovoriti; in sam je bil jezen, da je molčal.

"Jaz pa vem, da si zdaj žalosten zaradi moje žalosti. Toda ne zameri: tako je polno srce, da solze kar same lijo... in da bi jih ne vjela, če bi jih v perišču lovila!"

Takrat pa se je sklonil Damjan k nji in ji je položil obedve težke roki na rame.

"Dekle, povedal sem ti, kako rad te imam! Tudi ti nič storil nisem, da bi ti bilo hudo zaradi mene. Žalostna si, ker ti je kanila ponevedoma žalost v srce, kakor kane zjutraj mesečina v izbo. Daj, da mine ta žalost, da ugasne hitro kakor mesečina zjutraj, otrok ti moj! Bolj kakor sebe te bom branil, bolj bom branil najino ljubezen! Ti pa se nič ne boj in nič ne misli, smej se vsem spominom! Še tri tedne in nič več!"

Ko sta se poslovila pred durmi, je pogledala Štefka proti nebu, ki je bilo z zvezdami posuto, in je zavzdihnila:

"Čemu je potreba teh bridkostnih solzá... in teh hudih skrbi... in vsega strahu? Nebesa pa so samo ena!"

Tako sta se poslovila obadva žalostna in zaradi žalosti bolj priklenjena srce do srca, nego z vrvjo in železom.

V.

Ves zamišljen je bil Damjan, ko je stopil v svojo izbo in je prižgal svečo. Prišle so hude slutnje, kakor volkovi iz gozda.

"Ni dobro, če se ženi človek z žalostno mislijo, kakor ni dobro, če stopi v cerkev z grehi obložen. Njene besede niso bile, ki so me napravile žalostnega; iz besede same se ne porodi bridkost. V meni je že bila, le vzbuditi jo je bilo treba!"

Tako je spoznal in razločil, pa se je prestrašil svojega spoznanja.

"Če je bila v meni bridkost, odkod je prišla, kedaj je vzklila in iz katere prsti? Od matere ni, nikoli nisem bil žalosten; če sem bil tepen, sem se smejal. Prvikrat sem jo občutil nocoj: iz ljubezni je porojena skrb in bridkost!"

In ko je to razločil, je bil žalosten še bolj in je globoko povesil glavo.

Skrb pa je rodovitna njiva; čez noč rodi spoznanje in učenost.

Sveča je gorela, Damjan je ležal na postelji, roke pod težko glavo in je premišljeval.

"Kako pač, čemu pač? Tako sem živel petindvajset let, šel sem naprej, kakršen je bil vihar, nisem se ozrl nikamor in nikoli nisem klonil hrbta. Zdaj sem ugledal to svetnico, kakor da sem ugledal večno luč, pa sem omahnil!... Sam sem bil in sem veselo žvižgal; zdaj, ko sva dva, me je strah!"

Komaj je tako zavzdihnil, je planil s postelje in je obstrmel pred groznim spoznanjem.

"Saj zato, ker sva dva, saj zato me je strah!"

Z dolgimi koraki je begal od duri do stene, da se je tresla izba. Krilil je z rokami, kakor da bi hotel priteti tisto grozo, pogledati ji natanko v obraz, da bi jo spoznal dodobrega ter jo s pestjo premagal.

"Zato, ker sva dva!... Eden in še eden sva dva — tako ni več na svetu! Eden in še eden — je skrb; tako je na svetu! Prevdarimo, kar postavimo in obesimo vse, kamor sodi: čevlje pred duri, suknjo na klin! Nič strahu; če so strahovi v hiši, jim moram pogledati v oči, da bom vedel, s kom imam opravila!"

Težko se je zvrnil na posteljo, položil je roke pod glavo in je namršil obrvi.

"Tukaj ste — pozdravljeni! Saj sem vas slutil, ko vas še nisem poznal!... Zase skrbeti — lahka skrb! Skrbeti za druge — sladka skrb! Kaj pravite, — v teh rokah da ni več moči, da bi izkopal z njimi golimi krasni zaklad za tistega otroka nedolžnega, blagoslovljenega? Kje pa je tista sila, ki bo uklenila te roke, iz železa kovane?"

Še nadalje je premislil.

"Da bi, recimo, izgubil delo, Bog vedi zakaj... drugam! In če bi ga drugod ne bilo... če bi ga ne bilo drugod!"

Vse njegove misli so postale nenadoma kakor pred visokim zidom in niso mogle dalje. Zato so krenile na drugo stran.

"Kako je to? Kdo pa je to naredil?... Tukaj roke, dela vredne in željne, tukaj glava, mislim nastežaj odprta, tukaj srce, ljubezni polno... pa bi s tem vsem kar v jarek! Lahko bi se zgodilo, že se je zgodilo, sam sem videl — kdo je tako naredil?... Tam se vozijo k poroki, v mnogoštevilnih lepih vozovih, sam sem jih videl, in ničesar jih ni skrb. Smejo se in nič ne mislijo. Ali jih je ustvaril Bog po svoji podobi, kakor nas, ali jih je ustvaril po drugačni? Drugačno življenje jim je dal, drugačne misli in drugačne skrbi? Zakaj mu je radost, ki je slaboten in čemeren, kar je meni bridkost, ki sem močan in vesel? Ne zase ne dela, ne skrbi, in ne zanjo; pa se vozita obadva in ne skrbita nikamor; zase skrbim in zanjo, za obadva bi delal; pa me je strah: kdo je tako naredil?"

Premišljeval je dolgo; in ko je do konca premislil, je bil toliko žalosten, da so se mu zasolzile oči prvikrat v življenju.

VI.

V tistih časih je prihajal v deželo črn strah, groznejši od vedomca, bolj željan krvi in mladega življenja. Prikazal se je na obzorju temán in silen kakor sodnji dan. Več stralu je šlo pred njim, več smrti za njim, nego ob kugi in lakoti.

Preveč so bili delavci nakupičili bogastva, zdaj je ležalo tam, nikomur v prid, in je trohnelo. Tistim, ki so ga nakopičili, je bilo prepovedano; tisti, ki jim ni bilo prepovedano, so ga imeli sami dovolj in preveč.

Bogastvo leži na kupih — kam z delavci? Na cesto z njimi. In na cesto se je izlila črna vojska.

To je bil vedomec, ki se je bil prikazal na obzorju ter je legel, kri sesajoč, na vso deželo. Dolga je bila noč. Ko se je vzdignil napojen, je ležalo tisočero izsesanih trupel in nihče se ni zmenil zanje...

Tovarišev Damjanovih je bilo takrat in v tistem mestu natanko trideset tisoč. Tovarišev namreč, ki so spoznali najprej začudeni, nato prestrašeni, naposled besni, da ne samo nimajo premoženja, kakor ga nikoli niso imeli, temveč da tudi rok nimajo. Po nerodnem načinu, kako so utikali roke v hlače, se jim je poznalo, da takega niso bili vajeni. Spočetka so se zbirali v dolge procesije, izprehajali so se po cestah, kjer so stale bogate hiše, in so kričali po delu in kruhu. Gosposki so dajali posla, drugim ljudem so bili v spotiko in nadlego. Nazadnje pa so se naveličali. Nekaj jih je bilo zaprtih, nekaj izgnanih, nekateri so bežali v daljne kraje. Bog se jih tam usmili! Največ pa jih je bilo, ki so oslabeli od vsega hudega in niso mogli več na cesto. Od gladu pač niso pocepali, tako namreč, kakor je navadno v sedmih dneh; ampak so ljudje na svetu, ki umirajo od gladu zelo počasi, po več let celo; to so trdne nature...

Damjanu je bilo, kakor da so ga udarili s kolom po glavi.

"Kako pač? Kakšna pravica je to?"

Mislil je namreč: delo si je prilastilo pravico do mene, kakor si jo prilasti stroj do kolesa in jermena; torej imam tudi jaz pravico do dela, — kaj pojde stroj brez jermena in koles?

Tudi kolo se je ustavilo in jermen z njim; tvornice so se zaprle in črna vojska se je razkropila po ulicah.

Dolgo je mislil Damjan, pa ni mogel razumeti in dognati. Občutil je, da se je zgodilo nekaj strašnega in nadvse krivičnega, pa ni mogel pogledati krivici naravnost v obraz, da bi jo spoznal in ogovoril. Ni šel s procesijo, ki se je napotila na gosposke ceste, ker je bil truden od žalosti. Še bolj je bil truden od črnih, nerazmotanih slutenj, ki so težko tiščale na njegovo srce; zdelo se mu je, da je nenadoma pogledal v drug svet, ki ga prej nikoli ni videl.

"Čegav hlapec sem? Kdo je moj gospodar, da me lahko ubije, ne da bi ga tožili?..."

Šel je po temni ulici z upognjeno glavo, zamišljen in mrk; srečalo ga je dekle, ki mu je pogledalo v obraz; Damjana je izpreletelo, vztrepetal je in se je vzdramil. Kakor v kolobarju so se zavrtele njegove misli na čisto drugo pot. Tam, kjer je stal, se je naslonil ob zid in ni videl drugih ljudi; v lica pa mu je bilo mraz.

"Kako bi ji povedal? Odrešenik, zdaj se me usmili, zdaj je ura, ko te prvikrat prosim!"

Ugledal jo je nenadoma, tako natanko jo je videl, kakor da bi stala pred njim. Oči je videl, ki je segla vanje neznana groza. In še besede ni izpregovoril, vse so bile zaklenjene v grlu; toda ugledala je njegov obraz in je preblédela sama.

Tako natanko jo je videl pred seboj, tako je občutil njeno grozo, da se je čudoma vzdramil, ko ga je nekdo sunil s komolcem. Neznan človek je bil, ki se je dotaknil s prsti klobuka, zamrmral besedo ter šel hitro mimo.

S hitrimi koraki se je napotil Damjan proti domu.

"Ne bom ji povedal... jutri še ne... Čemu bi ji pravil? Morda me je Bog blagoslovil, morda se mi že jutri odpro vrata drugod; veliko je mesto in velik je svet... Ne bom ji povedal!"

Tako je sklenil v svoji ljubezni; njegovo srce pa je bilo do vrha polno žalosti.

(Dalje prihodnjič.)

Kje je JANEZ MOHORČIČ? Doma je iz Velikega Ubelskega, pošta Razdrto na Notranjskem. Pred 5. meseci je bil v Minnesoti in sedaj se baje nahaja nekje v West Virginiji. Za njegov naslov bi rad zvedel Paul Delost, 6030 St. Clair Avenue, Cleveland, Ohio. (10-12—9)

Medsebojni odnošaji in interesi Bell sistema in javnosti.

Tožba, katero so dvignile Združene države glede nakupa gotovih telefonskih posesti na severo-zapadu kakor tudi vršeča se preiskava meddržavne trgovske komisije glede telefona, sta povzročili mnogo povpraševanj. Ne da bi se hoteli v kateremkoli oziru dotakniti upravičenosti tega postopanja, se nam je vendar zdelo primerno, da v splošnem pojasnimo, kaka je naša politika in s kakšnimi nameni vodimo svoje posle.

Našli smo, ali zdi se nam vsaj da smo našli, da služimo svojim lastnim interesom najboljše, ako najbolje služimo i mi javnim, splošnim interesom. Prepričani smo tudi, da se imamo svoje uspehe v poslovanju zahvaliti temu principu, katerega smo se držali.

Prepričani smo, da ima naša družba ravnotako vitalne interese kot občinstvo v primern admnstraciji problemov električnih komunikacij. Uspeh in procvit naše družbe je odvisen od rešitve teh problemov, ki se morajo rešiti i v korist družbe in v ono javnosti, kateri služi.

Sledeč svojemu najboljšemu prepričanju in najboljšim nasvetom, smo skušali kar najbolje služiti interesom javnosti. Kadarkoli je bilo mogoče, smo dali svoje načrte že vnaprej v javnost in pri izvršitvi slednjih smo se držali običajnih trgovskih načel z izrecnim, splošnim privolijenjem ali avtorizacijo občinskih ali državnih oblasti, ki so bile interesirane pri tem. Nismo le skušal biti pokorni zakonom, temveč smo se izogibali vsemu, kar bi imelo le senco kršenja.

Način našega poslovanja in politike in praktično vse posameznosti transakcij naše družbe so splošno znane stvari ter so in so bile že dolgo vrsto let dobro znane vladi. Pripravljeni smo dati vladi vsako nadaljno informacijo, ki je v naši posesti ali pod našo kontrolo ter hočemo pošteno sodelovati, da dobimo nadaljne zahtevane informacije. Z vsemi sredstvi, s katerimi razpolagamo, hočemo iti na roko sodiščem pri presoji, ali je naša politika sovražna, javnim interesom ali ne. Želimo da se popravi kar bi bilo napačnega. Prostovoljno hočemo popraviti vsako krivico, katero bi se nam pokazalo. Ako se bo pa odločilo, da je naša politika ali kako naše dejanje proti javnemu interesu, se bomo brezpogojno uklonili tej odločitvi.

Prepričani smo, da bi postale razmere v telefonskem obratovanju dežele naravnost neznosne, ako bi postalo vsako naše telefonsko omrežje neodvisno in ko bi se vsako spajajočo črto postavilo pod posebno kontrolo. Občinstvo bi se temu ne hotelo ukloniti ter bi neposredno zahtevalo tako fizično zvezo in skupno kontrolo vseh teh različnih omrežij, da bi se ista amalgamirala v en skupen sistem. Fizična zveza v slučaju telegrafa ali telefona ne pomeni prenašanja vesti z enega omrežja na drugo. Pomeni pa tako zvezo, vsled koje ima vsaka posamezna oseba resnično posest kake posamezne komunikacijske črte od enega konca do drugega. Kaj takega pa je mogoče doseči le potom izmenjavalnega sistema ter zvezanih črt, ki stoje pod skupno kontrolo. To pa je ravno naš Bell sistem.

V zvezi s tem in v splošno informacijo hočemo v kratkem ponoviti zgodovino politike, ki je bila merodajna pri stvorjenju Bell sistema. Obenem hočemo obrazložiti, kaj mora biti po našem mnenju telefonski sistem in kaki so njegovi odnošaji z javnostjo ali publiko.

Prepričani smo ter smo prvi, ki zagovarjamo to stališče, da ima država ali vlada pravico kontrole in regulacije vseh naprav, ki služijo javni koristi. To kontrolo in regulacijo mora vršiti permanentno zastopstvo, ki ima skoro sodno oblast in ki izreče svojo razsodbo po koreniti preiskavi in absolutno nepristransko v vsakem slučaju. Ta kontrola ali regulacija, ki zahteva največje uspešnosti in ekonomije, pa ne sme posegati v notranje poslovanje in delovanje družbe. Prepričani smo, da bi bile take korporacije, ako bi bile permanentne, uspešne in v splošni blagor, povsem umestne. Biti bi pa morale takega značaja ter bi morale voditi svoje preiskave ter izdajati svoje odločbe na tak način, da bi vzbujale repekt na obeh straneh, pri občinstvu in pri korporacijah. Obe stranki bi pa brezdvomno sprejeli odločbe.

Prepričani smo, da bi bilo občinstvo na ta način deležno vseh prednosti ter se izognilo vsem očitim nedostatkom splošne posesti.

Prepričani smo, da eksistirajo središča trgovine za udobnost splošnega publika in da ne more nobeno tako središče uspevati brez zadostnih in uspešnih spadajalnih sredstev z drugimi središči in odvisnimi teritorijí; da morejo imeti taka sredstva na razpolago le bogate družbe ter da so primerne pristojbine bistveni pogoj za uspešno delovanje teh družb. Ne vrjamemo, da bi publika želela ali mogla dobiti, niti da bi mogla kaka družba dati permanentno in uspešno službo za manj kot znašajo stroški, vštevši obresti naloženega kapitala. Prepričani smo konečno, da plača publika, direktno ali indirektno izgube, povzročene vled naporov, da se prekrbi tako poslovanje z manj kot primernimi stroški, deloma z izgubo involviranega kapitala, vsled slučajnih izgub radi pomanjkljivega obratovanja ali potrebnega zvišanja pristojbin, katero sledi v svrho, da se plača duplikacijo kapitala.

Prepričani smo, da je odvisna trgovska vrednost telefona od izpolnitve istega, od razsežnosti in mogočnosti uporabe, ne samo med posamezniki, temveč tudi med trgovinskimi središči. Nobene izolirane sekcije se ne more smatrati neodvisne od druge sekcije ali od celote. Pristojbine morajo biti določene tako, da je mogoče doseč najvišji razvoj ter da se omogoči vsakemu uporabo za primerno ceno. Neodvisnot telefonske službe in vrednost celotne in splošne interkomunikacije opravičujeta in zahtevata nekaj ugodnosti in deloma na stroške vseh ter v splošno korist.

Prepričani smo, da je mogoče doseči najvišjo trgovsko vrednost potom enega sistema in pod enotno kontrolo in kaj takega ne morejo nuditi neodvisni sistemi, dokler se jih ne vodi po določbah, ki resultirajo iz skupne kontrole in iz skupnih interesov, kar jih dela enoten sistem.

Prepričani smo, da morajo biti urejene pristojbine tako, da dajejo družbi dosti dohodkov, da plača take plače, ki bodo zagotovile najbolj uspešno poslovanje; da se vzdržuje najmodernejše in najprikladnejše priprave in aparate; da pospešuje družba znanstvene in eksperimentalne študije in iznajdbe, da se vzdrži vedno na višini in da uvede nove naprave in nove metode, kakor hitro se vidi, da so v prid obratovanju.

Prepričani smo nadalje, da je treba vzdržati pristojbine na primerni višini radtega, da more dobiti družba ob vsakem času potrebni denar v svrho ustanovitve novih naprav kot jih neprestano zahteva občinstvo. Nadalje zato, da se izogne razsipanju in podvojenju ter se zagotovi enakomernost in enotno kontrolo ter da obstaja centralizirana generalna administracija, ki je z vsem v tesni zvezi ter ima splošno avtoriteto čez vsem skupne zadeve.

Prepričani smo, da se vsaki prebitek preko potrebnih izdatkov v izenačenje dividend uporabi v dobrobit javnosti ter da se ga na noben način ne more uporabiti v druge svrhe. Utakniti se ga tudi ne more v naprave, iz katerih izvirajo dohodki, izvzemši, ako se s tem korakom izboljša ali naredi ceneje obratovanje.

Prepričani smo, da bi primerni vladni kontroli in regulaciji dobički iz obratovanja, katere naj se razdeli, ne bili tako veliki, da bi se vsled tega podvojilo število naprav ter bi se s temi svotami obenem vzdržali stroški obratovanja, vzdrževanja in sukcesivnega poslabšanja materijala. Tudi ne verjamemo, da bi družbe, ki nudijo ob primernih pristojbinah uspešno in zadostno obsežno obratovanje, mogle biti predmet omejeni kompeticiji. Kompeticija, ki se ne zaveda dolžnosti, da mora nuditi popolno in v vsakem oziru izdatno obratovanje, ni kompeticija ter tudi ni v dobrobit občinstva, ker se ne tika splošnega prebivalstva.

Ako je torej popolna duplikacija z dvojno izmeno konekcije in dvojnimi računi neobhodno potrebna za kompletno kompeticijo, ne more iti državna kontrola in regulacija roko v roki s kompeticijo.

Prepričani smo, da bode občinstvo sprejelo te podatke Bell sistema v polnem obsegu. Tesno in dosledno izvajanje te politike je dalo prebivalstvu Združenih držav najboljše, najuspešnejše in najcenejše telefonsko obratovanje na svetu ter zavzema raditega Bell sistem prvo mesto med vsemi sistemi sveta.

Da odstranimo vsaki možni izgovor nerazumljenja glede raznih neresničnih vesti, katere so krožile o priznano nepotrebnih stvareh, o prekapitalizaciji kakor tudi o prevelikih pristojbinah Bell sistema, podajamo sledeče podatke. Kjer ni drugače označeno, se tičejo številke Bell sistema.

Celotni Bell sistem je imel dne 30. julija 1913. kapitala (t. j. obligacij, odprtega računa i. t. d.) v rokah publike $776,000.000.

Knjižna vrednost celotnih aktiv je znašala $960,000.000.

Glede posestev, ki so vsebovane v teh aktivah, se je vršilo več cenitev in največ izmed teh pod vodstvom državnih oblasti. V nobenem slučaju ni bila vrednost manjša kot je vknjiženo in v mnogih je dosti prekašala vknjiženo svoto.

Splošne dividende, katere so bile izplačane za leto 1912. so znašale povprečno le 6.1 odstotkov.

Aktivna gotovina, katera je bila vplačana v blagajne American Telephon and Company na račun obligacij kapitala znaša $22,000.000 več kot pa del obligacij, katere niso bile še uplačane.

Združene kompanije so kolektale od publike ter plačale nazaj v taksah več kot $10,000.000 in to tekom leta 1912.

Vedno naraščajoče potrebe javnosti ne le za dodatna, temveč tudi za nova telefonska omrežja, se morejo izvršiti le z novimi napravami, ki pa zahtevajo nove naložitve kapitala. Da se odpomore tem zahtevam se je v šestih in pol letih od 1907. do junija meseca 1913. pomnožilo telefonsko omrežje sledeče: Dolgost žičjega omrežja se je podaljšala od 1,460.000 milj na 2,242.000 milj. Izmenjalna žica se je podaljšala od 6,000.000 milj na 13,000.000. Število izemnjalnih postaj se je pomnožilo od 2,730.000 na 5,200.000. Število postaj neodvisnih družb, zvezanih s Bell sistemom se je zvišalo od 343.000 na 620.000. Število neodvnisnih družb, ki so zvezane z Bell sistemom, znaša nekako 25,000. Število uslužbencev Bell sistema, nevšteši uslužbencev družb, ki so v zvezi z Bell sistemom, je znašal dne 31. decembra 1912. 141.000.

Tekom istega časa se je število delničarjev Telephon and Telegraph Company, neštevši družb, ki so zvezane z njo, zvišalo od 17.000 na 54.000. 47.000 delničarjev ima vsak manj kot 100 delnic; 6.5000 delničarjev ima od 100 do 1000 delnic; 347 delničarjev ima od 1000 do 5000 delnic, dočim je le 16 delničarjev, ki imajo 5000 delnic ali več. Večina delničarjev je ženskega spola.

AMERICAN TELEPHON and TELEGRAPH COMPANY.

THEO. N. VAIL, President.

Jugoslovanska Katol. Jednota

Inkorporirana dne 24. januarja 1901 v državi Minnesota.

Sedež v ELY, MINNESOTA.

URADNIKI:

Predsednik IVAN GERM, 507 Cherry Way or Box 87, Braddock, Pa.
Podpredsednik: IVAN PRIMOZIC, Eveleth, Minn. Box 643.
Glavni tajnik: GEO. L. BROZICH, Ely, Minn., Box 436.
Pomožni tajnik: MIHAEL MRAVINEC, Omaha, Neb., 1804 So. 36th St.
Blagajnik: IVAN GOUZE, Ely, Minn., Box 166.
Gospodar: ALOJZ VIRANT, Lorain, Ohio, 1760 E. 36th St.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. MARTIN J. IVEC, Joliet, Ill., 500 No. Chicago St.

NADZORNIKI:

ALOIS KOSTELIC, Salida, Colo., Box 588.
MIHAEL KLOBUCHAR, Calumet, Mich., 115 — 7th St.
PETER SPEHAR, Kansas City, Kans., 423 No. 4th St.

POROTNIKI:

IVAN KNEZEVNIK, Bardine, Pa., Box 139.
FRANK GOUZE, Chisholm, Minn., Box 734.
MARVIN KOCHEVAR, Pueblo, Colo. 1219 Elder Ave.

Vsi dopisi naj se pošiljajo na glavnega tajnika, vse denarne pošiljatve pa na glavnega blagajnika Jednote.

Društveno glasilo: "GLAS NARODA".

NOVICE IZ STARE DOMOVINE.

KRANJSKO.

Pisatelj Cankar obsojen. V četrtek dne 21. avgusta popoldne ob 4. se je vršila pred deželnim sodiščem v Ljubljani razprava proti pisatelju Ivanu Cankarju zaradi pregreška zoper javni mir in red, ker je dne 12. aprila t. l. v svojem predavanju o "Slovencih in Jugoslovanih", kakor izvaja obtožnica, izrekel besede: "Mi, kar nas je, mi smo vsi te misli, da je naš edini cilj, da dosežemo jugoslovansko republiko" in pozneje: "pustimo Avstrijo v njenem lastnem dreku, bodimo kakor je bil Mazzini v Italiji". Razprava se je vršila na predlog državnega pravdništva ob izključenju javnosti in je bil Cankar obsojen na teden dni zapora v smislu § 305. kaz zak., češ, da sicer ni izpodbijal v svojem predavanju h kakim določenim dejanjem in torej ni zagrešil hudodelstva veleizdaje, pač pa da je izpodbijal v splošnem k dejanjem, ki so umerjena republikanski cilj in ki so torej po zakonih prepovedana in tudi nenravna. Cankar je odločno zanikal, da bi bil omenil Mazzinija. Trdil pa je to vladni komisar Gogola. Branitelj Cankarjev je bil goriški odvetnik dr. Dermota.

Iz žgalnice v Idriji. Dvojno upravo opazi lahko v naši žgalnici, kdor ni popolnoma slep. Ena za delavce, druga pa za odlične osebe. Za delavce, ki vsak dan garamo v žgalnici, ni nikdar preveč prahu, smradu od merkurjala in slabe razsvetljave. Za višje osebe, ki pridejo z Dunaja ali pa odkod drugod po eno uro se sprehajal po žgalnici, mora biti vse v najlepšem redu, da se bolje pohvalijo gospodje in pazniki in, kar je glavno, da je večja tantiema. Dne 19. avgusta se je mudil v Idriji vpokojeni ministrski predsednik baron Beck. Prišel je pogledat tudi naše naprave v žgalnico. Vse, kar je bilo čez dan ves mesec za delavce dobro, se je moralo za gospoda barona že zvečer povrhu vsega predpisanega dela menjati. Dimniki, odkoder prihaja smrad, so se morali zamašiti, prah, ki ga sme biti prej in pozneje na pedi debelo, se je moral pobrisati, luči, ki so prej za delo komaj brlele, so se vse menjale, tako, da je gospod baron dobil vse v najlepšem redu. Sedaj pa, ko je odšel, bo zopet stari šparsistem, namesto da bi se vzeli v delo ljudje, pa bi snažili in držali razsvetljavo v dobrem stanju ter nadomeščali ljudi pri bolj strupenem merkurijalnem delu z novimi; dogaja se pa še celo to, da se imajo po 14 dni delavci pri rovnih pečeh, in ko jim tam od merkurja vse zgnije po ustih, jih pridele k sipalnim pečem, kjer je smrad ravno tak ali pa še hujši. Zelo čudno je postopal svetnik Slavik tudi glede glasovanja za 14dnevno izplačevanje. Pri vseh drugih obratih so se razdelili listki delavcem po čakalnicah. Mi z žgalnici pa smo morali hodit v pisarno na glasovanje. Ker so bili nekateri delavci mnenja, da je tako podpisovanje v pisarni nevarno, ker se ne ve, zakaj da gre, so sklenili, da se glasovanja ne udeleže, dasi so bili za 14dnevno plačevanje. Da nastane enkrat tudi v žgalnici red, bomo toliko časa opise teh razmer v javnosti, če treba, tudi v nemških časnikih, ponavljali, da se vpelje v žgalnici za vedno red, ne pa samo ob prihodu kake odlične osebe.

C. kr. deželna vlada za Kranjsko razglaša: Dne 6. avgusta t. l. je umrla v mestu Kotor za sumljivimi znaki kolere dan preje obolela in takoj osamljena 49 let stara zasebnica Ana Martinovič. Dne 8. avgusta zvečer izvršena bakteriologična preiskava je dognala, da gre v tem slučaju za azijsko kolero. Sostanovalci umrle so od 5. avgusta osamljeni v opazovanju in doslej zdravi. Poizvedbe o dohodu te bolezni še niso končane, tozadevne varstvene odredbe so bile izvršene. Političnima oblastvom se je potom c. kr. deželne vlade v smislu ministrskih odredb, tikajočih se postave o epidemijah, zaukazalo, da dajo potrebna navodila občinam radi natančnega zglaševanja, kakor tudi zanesljivo izvršitev petdnevnega zdravniškega nadzorovanja (brez motenja prometa in osebnega nadlegovanja) onih tujcev, ki dospejo iz Kotorja, kakor tudi, da izpolnjujejo tozadevne odredbe, in se opominjajo občine in zdravniki na pretečo nevarnost kolere, kakor tudi na dolžnost javljnja vsake bodisi tudi samo osumljene obolelosti.

Slovenec zmagovalec v skakanju pri plavalni tekmi na Bledu. Dne 15. avg. se je vršila plavalna tekma na Bledu. Pri skakanju je dobil Slovenec Rihard Šapla prvo darilo, obstoječe v zlati medalji in časno darilo palico iz mahagonskega lesa, okovano s srebrom. Rihard Šapla je dijak sedmega razreda goriške realke. Doma je iz Šturij pri Ajdovščini. Povabili so ga na mednarodno plavalno tekmo v Samobor. Vabilu se je odzval.

Pohotnež. L. Pirnat, sin trgovke iz Jarš, je 10letno Tončko Pirk iz Spodnjih Jarš zlorabil v pohotne namene ter jo tako poškodoval, da so jo morali prenesti v deželno bolnišnico v Ljubljani.

Za Marije Valerije ustanovo v skupnem znesku 400 K se je oglasilo veliko število vdov, ki so pravzaprav vse potrebne. Ljubljanski magistratni gremij je preiskal prošnje in sklenil, razdeliti sledečim vdovam po 80 K: Marijana Mehkota, Ivana Podbevšek, Marija Svetlin, Marija Jesenko, Marija Huber.

Prvi rešilni voz ljubljanske občine dobi po sklepu magistratnega gremija gumijeve obroče. V ta namen je dovoljen kredit v znesku 900 K.

Stavbno gibanje v Ljubljani. Profesor Bogomil Remic zida enonadstropno vilo v dr. Valentin Zarnikovi ulici. Ivan Travnik pa prítlično hišo na Ižanski cesti. Sicer je izdal magistratni gremij več stavbnih dovoljenj za prezidave in adaptacije. Na Bleiweisovi cesti postavi Supančič na vogalu Nunske ulice lesen paviljon za prodajo tobaka itd.

Umrli so v Ljubljani: Gabriela Kremžar, žena vpokoj. nadupravitelja deželnih dobrodelnih zavodov, 70 let. — Anton Štrukelj, prisilne delavnice nadpaznik v p., 77 let. — Fran Pogačar, zas. uradnik, 63 let. — Marija Toni, mesarica, 46 let. — Ivan Krmelj, tovarniški delavec, 38 let.

ŠTAJERSKO.

Proti slovenski zastavi. Dne 23. avgusta so otvorili v Mariboru most čez Savo v navzočnosti nadvojvode Friderika. Slovenci so hoteli prisostvovati otvoritvi in razobesiti slovenske zastave, ali župan je zabranil razobešenje slovenskih zastav in Avstrija je zopet enkrat rešena!

Oče umoril svojega otroka. Iz Celja poročajo: Zakonska Mihael in Marija Peperko v Bogimski gori sta imela osemletno hčerko Marijo, ki je neozdravljivo bolna in mutasta. Dne 11. avgusta je otrok umrl. Naknadno so dognali, da je oče, ki je 8. avgusta zblaznel, umoril svojega otroka. Dne 11. avgusta je Mihael Peperko zadavil hčerko. Prihodnji dan so odpeljali zblaznelega moža na opazovalni zavod v Gradec.

Vlak ga je povozil. Dne 15. avgusta je povozil tovorni vlak telegrafičnega delavca Mihaela Variča iz Maribora na progi med Laškim in Rimskimi toplicami. Levi cilinder stroja ga je butil v glavo in mu jo zdrobil. Iz Celja došli železniški zdravnik dr. Premschek je konstatiral le še smrt.

Stavkokazi. Celjski krojaški mojster Mastnak, ki je tako objestno pometal iz svoje delavnice dobre delavce le zato, ker so ti zahtevali, da pristopi Zorzini organizaciji, je dobil stavkokaze. Ujel je nekaj kmečkih fantov, ki bi pa znali boljše vihteti kramp nego šivanko. Mastnakova sreča je še, da ima dobro izučenega vajenca, ki sedaj te kmečke fante "abrihta". Lahko si vsakdo misli, kako da izgleda delo, ki ga izdelujejo ti stavkokazi s kmetov. Mastnak upa, da mu bodo celjski krojaški mojstri tudi pomagali pri stavkokaštvu. Ali razen Josipa Dovečarja mu najbrže nihče ne bo sedel na limanice. Mastnak je bil oni dan najbolj vesel, ko je zagnal iz delavnice tarif po odhodu delavcev. Tarif brez delavcev je tako kot tako brezpomemben.

PRIMORSKO.

Premeščen je iz Tolmina v Gorico namestništveni koncipist B. Berbuč; na njegovo mesto je prišel dr. Anton Debenjak

Nezgoda železniškega delavca. Andrej Mikič, delavec na državnem kolodvoru v Gorici, se je ponesrečil pri premikanju vagonov tako, da si je pokvaril desno nogo. Prepeljali so ga v bolnišnico usmiljenih bratov. Pravi, da je padel pod kolesa enega vagona in eno kolo mu je šlo preko desne noge. Nogo so mu odrezali. Star je 26 let.

Velika nesreča pri streljanju. Pulj, 21. avg. Pri streljanju na strelišču vojne mornarice se je zgodila strašna nesreča. Streljalo se je za poizkus na oklope iz 30.5 milimeterskega topa na strelišču pri morskem kopališču Saccorgiana. Komisija pod predsedstvom podadmirala grofa Lanjusa je bila sestavljena iz mornariških tehniških častnikov, iz nekega ženijskega polkovnika in nekega inženirja Škodove tovarne, ki se menda piše Til. Razun artilerijskega moštva so bili tudi arzenalski delavci zunaj. Prvi strel je bil normalno oddan. Ko so nabili top za drugi strel, je nenadoma eksplodiral z grozovitim pokom. Na mestu so bili trije mornariški artileristi mrtvi, deloma pomečkani, deloma strašno razmesarjeni. Enemu je bila glava vsa zdrobljena in leva roka odtrgana. Drugega je na čuden način vrglo proti topu in popolnoma zmečkalo. Posamezni kosi trupel so bili razmetani na vse strani. Nekateri deli eksplodiranega topovega zatvora so zadeli podadmirala Lanjusa, ki je stal pred leseno delavnico, okrog 150 metrov oddaljen od topa, ter so mu zdrobili noge. Mnogo artileristov in delavcev je težko ranjenih. Kosi eksplodiranega zatvora so leteli nepravilno na vse strani, tako da se nekaterim v najbližji bližini topov ni nič zgodilo, medtem ko so bili daleč stoječi ljudje ranjeni. Glavni vijak je odneslo na 400 metrov. Nekatere mornarje je sam zračni pritisk vrgel na tla. S strelišča so takoj telefonirali v mornariško bolnišnico, odkoder je odšlo več avtomobilov z zdravniki in strežaji ter sanitetnim vozom na strelišče. Po mestu se je bliskoma raznesla strašna vest in vse je hitelo ven. Moštvo, ki je ostalo zdravo, je pod vodstvom nepoškodovanih častnikov do prihoda rešilne ekspedicije samo izkušalo pomagati ranjencem. Podadmiral grof Lanjus je ležal v veliki krvavi luži in je bil brez zavesti. Položili so ga na avtomobil in odpeljali v bolnico, kjer so mu takoj odrezali obe nogi. Pred operacijo je prišel do zavesti in je še diktiral svoj testament. Težko ranjeni so še: inženir Tiel iz Plznja, mornariški predmojster Mihajlo Gregorić iz Trsta, 49 let star, topničar Fortunato Djamarčić, 24 let star. Manj poškodovani so: 20letni mornar Edmund Hotze, 19letni mornar Oton Blaške, 48letni arzenalski delavec Ivan Radolović. Mrtvi so: topničarja Stjepan Šure in Tomo Cisko iz Spljeta in mornar Edvard Škornjak s Hrvaškega, ki je prišel šele pred par dnevi v službo. Po vsem mestu vlada zaradi te nesreče nepopisno razburjenje. Tudi na hišah v bližini strelišča je veliko škode. Posebno veliko oken je bilo vsled zračnega pritiska pobitih.

KOROŠKO.

Tcča. Iz Kazaz poročajo: Mnogo škode je toča napravila posestnikom tudi pri nas. V nekaterih krajih je padala posebno gosto; zlasti ajda je mnogo trpela, zelo poškodovan je bil tudi oves. — Iz Rude poročajo: Lansko leto je toča pobila zgornji kraj naše fare, namreč Haberbeg, Gručo in Lipo; letos dne 10. avg. pa spodnji del: Podgoro, Šmartno, Krasnico in Dobrovo. Pa ne samo nas je obiskala, ampak še dosti drugih krajev in vasi, kakor: Vovbre, Št. Jakob na Potoci, Ribnico, Pod Lušno in Male Djekše; na drugi strani Drave: Vogrče, Dob, Libuče, Št. Daniel, Strojno. Škoda znaša več tisoč kron. Za kmeta so prišli sedaj hudi časi, plačila postajajo vedno večja, dohodki se pa zmanjšujejo; kdo more potem dobro gospodariti?— Iz Rinkol poročajo: Tudi pri nas je uničila toča vse poljske pridelke, oves, koruzo, najhujše pa ajdo, tako da je šlo vse, ker je še črvom ostalo. Tudi sadju ni prizanesla. In čebele, kako žalostno letajo po polju in iščejo svoj vsakdanji kruh; zastonj! Druga leta so jih k nam vozili na pašo, letos pa še domače ne bodo dobile živeža za zimo. Res, v skrbeh smo, s čim se bomo živili, kako bomo davke, obresti itd. plačali. Poročil se je 18. avg. Šimen Sadjak, po domače Lesjak, z Apolonijo Verkl, po domače Orantovo z Strpnevasi.

Žalosten pogreb. Iz Brnce poročajo: Dne 18. avg. smo imeli tu na Brnci žalosten pogreb. Pokopali smo 33 let starega Miho Nesnana iz Zabuč, katerega so našli 16. avg. na poti v Zabuče mrtvega. 15. avg. zvečer je še popival s fanti v Podvetrovem, nato so se sprli in ko se je vračal domov, ga je baje eden izmed fantov počakal sredi polja in ga udaril večkrat po glavi tako silno, da je obležal mrtev. Kako in kaj se je v resnici zgodilo, bo morda dokazala sodnijska preiskava. Dva fanta so že odgnali orožniki v zapore. Strašno žalostno je, da se godé take reči!

Prijet potepuh. Iz Beljaka poročajo: Dne 17. avg. so orožniki prijeli potepuha Frana Kavčiča, ki je osumljen, da je umoril ključavničarskega mojstra Sternada. Kavčič je bil že kaznovan zaradi tatvine. Zdaj je tudi osumljen, da je vlomil v razna župnišča in v vilo dr. Hocka ob Osojskem jezeru.

Trgovec z zlatnino
M. POGORELC,
23 E. Madison St. — Room 1112, Chicago, Ill.

Opomba: Pazite na oglas v sobotnih številkah.

Josip Scharabon
blizu Union postaje
415 West Michigan St.,
Duluth, Minn.
Pošiljam denar v staro domovino in prodajam parobrodne in železniške listke.

50,000 KNJIŽIC

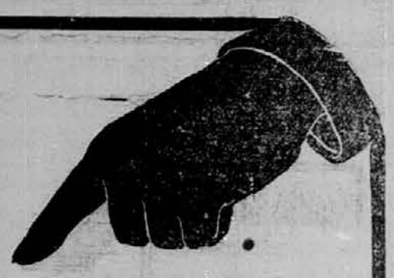

Popolnoma Zastonj.

Ta knjižica je vredna $10.00 vsakemu bolnemu človeku.

Vsak moški bi moral takoj pisati po to izvrstno knjižico. Možje, kateri se nameravajo ženiti—bolehni možje—možje, kateri se večkrat vpijanijo in prihajajo pozno domov — možje, kateri so slabotni, nervozni in opešani — možje, kateri ne morejo delati ne uživati življenja v polni meri — **vsi ti možje bi morali pisati po to brezplačno knjižico.** Ta knjižica pove kako možje uničujejo svoja življenja, kako dobijo bolezni in kako morejo zadobiti popolno in trajno zdravje, moč in krepost v zelo kratkem času in po nizki ceni. Ako hočeš biti mož med možmi, ta knjižica ti pove, kako in kaj.

IMATE LI

zastrupljeno kri ali sifilis, triper, splošno oslabelost, gubitek življenskega soka, nočni gubitek, izgubo moške kreposti, impotenco, atrofijo, strikturo, revmatizem, organsko bolezen, bolezen na jetrih, v želodcu, mehurju ali na ledvicah?

Ako imate bolečine v križu, izgubo apetita, grenkobo v ustih, glavobol; ako vam prihaja slabo, nimate spanca, trudno in težko telo zjutraj, ako ste želeli, dobiti moramo to knjižico. V lahko razumljivem jeziku vam pove zakaj trpite in **kako** zamorete ozdraviti.

Tisoče mož je že zadobilo popolno zdravje s pomočjo te knjižice. Zaloga znanosti je in vsebuje ravno tiste stvari, katere bi moral znati vsak moški, bodisi mlad ali star, bogat ali reven, samski ali oženjen, bolan ali zdrav.

Ne dajajte svojega težko prisluženega denarja za nevredna zdravila dokler ne prečitate te knjižice. Prihranila Vam bode mnogo denarja in vam razodela, kako **lahko** postanete močan in krepak mož. Zapomnite si: Knjižica se dobi popolnoma **zastonj.** Mi plačamo poštnino. Na ovitku ni zdravnikovega imena. Nihče ne bo vedel, kaj je razen vas. Zapišite spodaj razločno svoje ime in naslov spodaj na kuponu, izrežite ga in pošljite nam. Ostalo izvršimo mi.

Pošljite Nam Ta Kupon še Danes.

DR. JOS. LISTER & CO., Aus. 400, 22 Fifth Ave., Chicago, Ill.

Gospodje:—Zanima me vaša ponudba, s katero nudite zdravilno knjižico brezplačno, in prosim, pošljite mi jo takoj.

Ime . . .

Naslov . . . . . Država . . . . .

SLUŽBO IŠČE.

Slovensko dekle išče službo. Sposobna je za vsako delo v hiši. Najraje sprejme službo izvun mesta. Vprašajte pri:
Annie Skedel,
1362 E. 32nd St., Cleveland, O.
(10-12—9)

Kje je moj brat TOMAŽ ERŽEN? Doma je iz Britofa pri Kranju na Gorenjskem. Pred 7. leti je bil v državi Washington. Za njegov naslov bi rad zvedel njegov brat: Frank Eržen, 994 E. 61st St., Cleveland, Ohio. (8-10—9)

DOKAZANA RESNICA.

Če ste že gledali za svet vsepovsod, zakaj bi ne prišli pogledat tje, kjer je danes že veliko slovenskih farmerjev? Tam vidite na svoje oči, kako lepa polja so. Tam govorite s svojim rojakom farmerjem, pa ga vprašate o vsem. Tam se lahko na svoje oči prepričate, kako lepa polja so si napravili farmerji v teku enega ali dveh let. Tudi tisti, ki so se naselili letos gori, imajo že polno obdelanega in vse raste, da ne dobite zlepa takega polja, pa greste lahko kamor hočete. Pridite zdaj pogledat, pa se bodete čudili, kakšna polja so napravili naši pridni farmerji v teku par mesecev. In skoro vsi so začeli s tako majhnim denarjem, da bi ne shajali nikjer kot shajajo tam, kjer v resnici raste vse, da človeka veseli, kamor pogleda. Tam se boste lahko prepričali, da je polno studencev, zdrav, gorak kraj, ki nikdar ne trpi od suše. Pridite in prepričajte se sami! Mi ne pošiljamo velikih hval v javnost, ker veljajo veliko denarja, pač pa sporočamo javnosti, da so vsi naši farmerji zadovoljni in to je glavno. O vsem drugem pa se prepričate sami lahko, če pridete do nas, pa gremo skupno pogledat. Tam lahko pogledate in poizveste vse od svojih rojakov farmerjev, pa se bodete kmalu prepričali, da se ne hvalimo sami, nego da nas hvali zemlja, kraj in naši farmerji.

Pridite, dokler je prilika, dokler morete še kaj kupiti! Ne odlašajte na jesen in pomlad, ampak pridite zdaj, da ne pregledate samo zemlje, ampak tudi, da vse izvrstno raste in vse bogato obrodi. Krže Mladič Land Co., 2616 S. Lawndale Ave., Chicago, Ill. Pišite in pridite vselej na ta naslov in nikamor drugam ne.

KRETANJE PARNIKOV
KEDAJ ODPLUJEJO IZ NEW YORKA

PARNIK	ODPLUJE	V
Victoria Louise	Sept 12	Hamburg
New York.. ..	,, 12	Southampton
Olympic (novi)	,, 13	Southampton
Zeeland.....	,, 13	Antwerpen
Martha Washington	,, 13	Trst-Fiume
G. Kurfuerst..	,, 13	Bremen.
Niagara.....	,, 13	Havre
Columbia.....	,, 13	Glasgow
K. Wilh. d. Gr.	,, 16	Bremen
Rotterdam	,, 16	Rotterdam.
La Savoie.....	,, 17	Havre
Koenig. Louise	,, 18	Bremen
Celtic.....	,, 18	Liverpool
St. Paul	,, 18	Southampton
Imperator.....	,, 20	Hamburg
Rochambeau	,, 20	Havre
Patricia.....	,, 20	Hamburg
Majestic	,, 20	Southampton
Kroonland	,, 20	Antwerpen
Kaiser Wilh. II	,, 23	Bremen
America	,, 23	Hamburg
Potsdam.....	,, 23	Rotterdam
Insitania	,, 24	Liverpool
La Provence...	,, 14	Havre

Glede cene za parobrodne listke in vsa druga pojasnila obrnite se na:

Frank Sakser,
82 Cortlandt St., New York City.

NAZNANILO.

Slovensko katoliško podporno društvo SV JOZEFA št. 12 J. S. . J. za Pittsburg-Allegheny, Pa. in okolico ima svoje redne seje vsako drugo nedeljo v mesecu na 57ti ulici.

Vse denarne pošiljatve odsotnih članov, naj se pošiljajo samo in edino blagajniku Frank Straus, 1012 High St. Allegheny, Pa.

Vsi dopisi in naznanila naj se pošiljajo prvemu tajniku.

Uradniki za leto 1913. so sledeči:

Predsednik: Mihael Lorber, 1039 Peralta St., N. S. Pittsburg, Pa.
Podpredsednik: Vincenc Arch, 440 Long Alley, Allegheny, Pa.
I. tajnik: John Simoncich, Fabyan St Coty View, N. S. Pittsburgh, Pa.
II. tajnik: Nik. Povše, 1 Craib St Numrey Hill, Allegheny, Pa.
Blagajnik: Fran Straus, 1012 High St Allegheny, Pa.
Zastopnik: Frank Krese, 5106 Natrono Alley, Pittsburgh, Pa.

Odborniki.

Jakob Laurič, 4617 Carroll St., Pittsburg, Pa.
Anton Lokar, 25 Troy Hill Road, Allegheny, Pa.
Frank Petlaj, 119 Banner Alley, Pittsburg, Pa.
Računska preglednika:
Frank Strniša, 1 Rickenbach St., Allegheny, Pa.
John Bostnar, 182 — 43 1/2 St., Pittsburg, Pa.
Zastavinoša: John Mestnak, 206 Chestnuth St., Allegheny, Pa.

POZOR SLOVENCI!

Kedor izmed rojakov ima do biti kaj denarja iz starega kraja, naj nam piše po našo poštno položnico, ali pa naj nam naznani naslov, kam se ista v stari kraj odpošlje, potom katere se denar na pošti vplača, in mi mu ga tu takoj po prejemu izplačamo, ker to je edina pot, po kateri pridete najprej do denarja, kar se je že marsikdo lahko prepričal.

Frank Sakser.
82 Cortlandt St., New York City

Koledar za leto 1914

se že marljivo tiska in bode letos obširnejši nego je bil dosedaj. Obsezal bode razne zanimive kratke povesti, obilo slik in drugih zanimivosti. Cena mu bode kakor dosedaj 30 centov s pošto vred.

Upravništvo Glas Naroda.

ROJAKOM
v Pennsylvaniji in W. Virginiji
NA ZNANJE.

Rojakom v Pennsylvaniji in West Virginiji naznanjamo, da jih obišče naš novi potnik

Mr. LEO ŠTRUKELJ,

ki je zastopnik Slovenic Publishing Company in pooblaščen pobirati naročnino za list "Glas Naroda", kakor tudi druga naročila.

Sedaj je v okolici Pittsburgh, Pa.

Vedno in povsodi so šli naši rojaki na roko našemu potniku in ga lepo sprejeli, zato smo uverjeni, da bode tudi novemu potniku na prvem potovanju tako. Rojaka našega novega potnika kar najtopleje priporočamo.

Slovenic Publishing Co.

Sedaj je čas, da naročijo rojaki vožnje listke za svoje sorodnike, znance in prijatelje. Pojasnila glede cen, kretanja parnikov in sploh vse kar potrebuje potnik, daje znana in zanesljiva tvrdka: **Fr. Sakser, 82 Cortlandt St., New York.**

Na vsako vprašanje se točno odgovori.

Podružnice
Spljet, Celovec, Trst,
Sarajevo, Gorica, Celje
in Gradež.
Delniška glavnica K. 8,000.000.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani Stritarjeve ulice 2

sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter je obrestuje po čistih 4 3/4 %

Kupuje in prodaja vse vrste vrednostnih papirjev po dnevnem kurzu.

Naš dopisnik za Zjedinjene države je tvrdka
FRANK SAKSER, 82 Cortlandt St., New York.

Podružnice
Spljet, Celovec, Trst,
Sarajevo, Gorica, Celje
in Gradež.
Rezervni fond K. 1,000.000.

Slovensko katoliško

podp. društvo **svete Barbare**

za Zedinjene države Severne Amerike.

Sedež: FOREST CITY, Pa.

Inkorporirano dne 31. januarja 1902 v državi Pennsylvania.

ODBORNIKI:
Predsednik: MARTIN GERCMAN, Box 622, Forest City, Pa.
Podpredsednik: JOSEF PETERNEL, Box 96 Willock, Pa.
I. tajnik: IVAN TELBAN, Box 707, Forest City, Pa.
II. tajnik: JOHN OBOLIN, Box 492, Forest City, Pa.
Blagajnik: MARTIN MUHIČ, Box 537, Forest City, Pa.

NADZORNIKI:
Predsednik nadzornega odbora: KAROL SALAR, Box 547, Forest City, Pa.
I. nadzornik: IGNAC PODVASNIK, 4734 Hatfield St., Pittsburg, Pa.
II. nadzornik: FRANK SUNK, 50 Mill St., Luserne, Pa.
III. nadzornik: ALOJZ TAVČAR, 299 Cor. N. — 3rd St., Rock Springs, Wyo.

POROTNI IN PRIZIVNI ODBOR:
Predsednik porot. odbora: PAUL OBREGAR, Box 685, Kans. City, Kans.
I. porotnik: MARTIN OBERŽAN, Box 51, Mineral, Kans.
II. porotnik: ANDREJ ŠLAK., 7718 Ismler St., Cleveland, Ohio.

VRHOVNI ZDRAVNIK:
Dr. J. M. SHLISHAR, 6127 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.

Dopisi naj se pošiljajo I. tajniku IVAN TELBAN, P. O. Box 707 v Forest City, Pa.

Društveno glasilo je "GLAS NARODA".

Skrivnosti Pariza.

Slika iz nižin življenja.

Spisal Eugene Sue. — Za "Glas Naroda" priredil J. T.

(Nadaljevanje.)

Visok je bil komaj pet čevljev. Debela glava je bila nasajena na kratek vrat. Dolge mišičaste roke, kratki debeli poraščeni prsti, nekoliko na zunaj skrivljene noge, vse to je izdajalo grozno moč.

Surovega izraza, ki mu je ležal v obrazu in postavi, ne more nikdo popisati.

Ženska, ki ga je spremljala, je bila stara in še precej dobro oblečena.

Rudolf jo je videl od strani; njeno okroglo zeleno oko, ozke ustnice, naprejstoječa brada in izvit obraz je spominjal na sovo.

To je tudi hotel reči Plesalki, toda deklica je smrtno prebledela, ko jo je zagledala. Vsa tresoča se je oklenila Rudolfa in zašepetala:

— Sova — moj Bog! Sova-enooka.

V tem trenutku je pristopil Učitelj k mizi, kjer so sedeli naši znanci in rekel z divjim globokim glasom Plesalki:

— Plavolaska, pusti svoja dva tovariša in pridi k meni.

Deklica je stisnila zobe in ni odgovorila.

— Ne boj se — saj ne bom ljubosumna — se je zakrohotala Sova.

Svoje žrtve še ni bila spoznala.

— No, dekle, ali me ne razumeš? — je nadaljeval Učitelj. — Če ne boš ubogala, ti bom iztaknil oko, da boš podobna Sovi. In ti z brado (je rekel Rudolfu) boš imel z mano za opraviti, če mi ne daš dekleta preko mize.

— Moj Bog! — Moj Bog! varujte me! — je vzkliknila Plesalka in sklenila roke. Nato se je takoj premislila in precej mirno nadaljevala: — Ne, ne dotaknite se me, gospod Rudolf. Če se mi približa bom začela kričati. Krčmarica se bo zavzela zame, ker noče imeti ničesar s policijo.

— Le miren bodi, otrok — je odvrnil Rudolf in nevstrašeno pogledal Učitelja. — Ti si pri meni in se ne boš maknila z mesta. Ker ti pa ta grda stvar tukaj ne ugaja, kakor tudi meni ne, ga bom vrgel na cesto.

— Ti? — je vprašal Učitelj.

— Jaz — je odvrnil Rudolf in vstal, čeravno ga je Plesalka zadrževala.

Učitelj je nenadoma stopil za korak nazaj. Rudolfov obraz je bil zadobil nenavadne, strašne poteze. V boju s Zbadačem se je zaničljivo smehljal, ko je pa stal Učitelju nasproti, ga je navdalo neko divje sovraštvo in oči se mu svetile v čudnem sijaju.

Gotovi ljudje imajo v pogledu nenavadno magnetično moč. Tudi Rudolf je znal pogledati tako grozno prodirajoče, da je vsakega navdala groza, da se mu ni mogel nikdo vstavljati, nikdo prenesti njegovega pogleda.

Učitelj se je stresel, stopil še za korak nazaj in segel pod suknjič.

Mogoče bi se izvršil umor, če bi ga Sova ne potegnila pravočasno za roko.

— Samo trenutek, samo trenutek, morilček! Samo eno besedo! Saj lahko oba umoriš, samo če ju hočeš; ali misliš, da ti bosta ušla?

Učitelj jo je začuden pogledal.

Sova je opazovala Marijino Cvetlico in postajala vedno bolj nemirna. Nazadnje je sklenila roke in vzkliknila:

— Ali je mogoče? Tatica! Odkod prihajaš? Ali te je peklo poslalo? In vseeno si prišla v moje roke! No, le pomiri se; zob ti ne bom več ruvala, ampak rečem ti, da boš pretakala do smrti solze. Ali še ne veš? — Jaz poznam tvoje stariše. — Učitelj se je sezuanil v ječi z onim možem, ki te je dal meni, ko si bila še majhna. Povedal mu je ime tvoje matere. Tvoji stariši so bogati ljudje.

— Moji stariši? Vi jih poznate? — je zaklicala Plesalka.

— Da, moj mož ve za ime tvoje matere, toda rajše mu iztegam jezik kot da bi ti ga povedal. On je še včeraj videl moža, ki te je prinesel v moje stanovanje. — Tvoja mati te ni ljubila, drugače bi ne postopala tako s teboj —; najrajše bi videla, če bi umrla. — Mož, o katerem govorim, ima listine, da, pisma od tvoje matere. Zakaj jih ne izda je njegova stvar. Ha! Ali ti je žal? Jokaš? — Le potolaži se, saj ne boš zvedela! — Tvoja mati —, ne boš jo poznala.

— Rajše bi videla, da bi bila mrtva — je rekla deklica in si obrisala solze.

Rudolfu ni ušla niti ena Sovina beseda.

Morilec se je med tem zopet nekako osrčil; nikakor ni mogel vrjeti, da bi se mogel ta mlad možak meriti z njim. V zaupanju v svojo silno moč je stopil k Plesalkinemu braniteu in zapovedal Sovi:

— Moči! Sedaj bom temu človečetu razpraskal obraz, da bo še grši od mene.

Rudolf je planil z enim skokom preko mize.

— Moji krožniki! Moji krožniki! — je zakričala krčmarica.

Učitelj je pomolil roke predse in sklonil telo nekoliko nazaj.

V onem trenutku, ko je skočil Rudolf k njemu, so se vrata sunkoma odprla; na pragu se je prikazal premogar, katerega smo že večkrat omenili, stopil je k Rudolfu in mu v angleškem jeziku zašepetal sledeče besede na uho:

— Milostljivi gospod, Tom in Sara! na koncu ceste sta.

Po teh skrivnostnih besedah je Rudolf jezno zganil z rameni, vrgel na mizo louisdor in skočil k vratom.

Učitelj ga je hotel zadržati, toda on ga je udaril dvakrat tako silno v obraz, da se je divjak opotekal in se zvrnil kot klada za mizo.

— Živela konštitucija! Podobne sem jaz dobil! — je vzkliknil Zbadač.

Po nekaj minutah se je Učitelj zavedal in letel za Rudolfom, ki je bil pa medtem že zginil s premogarjem v labirintu neštevilnih ulic predmestja Cite.

Ko se je vrnil sta vstopila pri drugih vratih dva možka. Morala sta dalje časa neprenehoma leteti, ker sta le s težavo lovila sapo.

— Gorje! — je rekel prvi — zopet nama je ušel.

— Le potrpi! — dnevi imajo po štirindvajset ur in življenje je dolgo — je odvrnil drugi.

Prišleca sta govorila angleško.

VI.

Tom in Sara.

Nova dva gosta sta pripadala višjim krogom kot so pa bili ostali ljudje v krčmi.

Prvi je bil velik, imel je skoraj bele lase, črne obrvi in črne zalizke; na okroglem klobuku je nosil črn flor. Dolgo suknjo je imel zapeto do vratu, noge so mu tičale v prostornih škornjih. Njegov tovariš je bil majhen, oblečen v črno obleko, dolgih las, črnih obrvi in bele kože. Po obnašanju, postavi in nežnih potezah, je vsakdo lahko spoznal v njem žensko.

— Tom, zahtevajte kaj za piti in vprašajte ljudi po njem — je rekla po angleško Sara, ženska v možki obleki.

— Da, Sara.

Nato se je vsedel k mizi in rekel krčmarici v dobri francoščini:

— Madame, bodite toliko prijazni in nama dajte kaj za piti.

Prihod teh dveh oseb je vzbudil pri navzočih občo pozornost. Po obnašanju se jima je že od daleč videlo, da nista vajena te družbe in da sta prišla iz gotovih važnih vzrokov v ta mestni del.

Zbadač, Učitelj in Sova so ju s zanimanjem opazovali.

Preplašena Plesalka, ki se je bala Učiteljevih gróženj, je porabila to priložnost in se splazila skozi vrata.

Krčmarica, presenečena vsled tega nenavadnega obiska, ni vedela kaj bi počela.

Tom jo je še enkrat opomnil: — Za piti sva zahtevala, madam; ali bi naju hoteli postreči?

Materi Ponisse se je to laskanje izredno dopadlo; naslonila se je na mizo rekoč: — Ali hočete liter vina, ali zapečačeno steklenico?

— Dajte steklenico, kozarce in vodo.

Takoj je prinesla zahtevano. Tom ji je vrgel sto sou in rekel, ko mu je ponujala drobiž: — Le obdržite, gospa in ga spite kozarček na najino zdravje.

— Vi ste pa res prijazni, gospod.

— Nekaj bi Vas vprašal. Z nekim znancem sva se hotela sestati v tej ulici, pa ne vem, če sva prišla prav.

— Tu je pri "Belem kuncu", gospod.

— Prav —je odvrnil Tom in pogledal Saro. — Da, tukaj bi naju moral čakati.

— Kakšen je pa vajin prijatelj? — je vprašala krčmarica.

— On je velik, ima rjave lase in ravnotako brado... Nek orjaški premogar ga je odpeljal.

— Prava sta.

— Ali sta bila sama tukaj? — je vprašala Sara.

(Dalje prihodnjič.)

Cenjenim slovenskim in hrvatskim podpornim in pevskim društvom se toplo priporočam za obilo naročil. — V zalogi imam vse kar potrebujejo podporne ali pevske društva. — Vzorec pošiljam poštnine prosto: Pišite ponj.
Moj poštni naslov je: LOCK BOX 328.

Pozor slovenski farmerji!

Vsled obče zahteve, smo tudi letos naročili večje število

pravih domačih

KRANJSKIH KOS.

V zalogi jih imamo dolge po 65, 70 in 75 cm. Kose so izdelane iz najboljšega jekla v znani tovarni na Štajerskem. Iste se pritrdijo na kosišče z rinkcami.

Cena 1 kose je $1.10.

Kedor naroči 6 kos, jih dobi po $1.00.

V zalogi imamo tudi klepalno orodje iz finega jekla; cena garnituri je $1.00.

Pristne "Bergamo" brusilne kamne po 30c. kos.

Pri naročitvi nam je naznaniti poleg poštne postaje tudi bližnjo železniško.

Naročilu priložiti je denar ali Postal Money Order.

Slovenic Publishing Co.

32 Cortlandt Street, New York, N. Y.

ZA SAMO 1 DOLAR DOBIVATE "GLAS NARODA" SKOZI 6 MESECE VSAK DAN.

HARMONIKE

bodisi kakoršnekoli vrste izdelujem in popravljam po najnižjih cenah, a delo trpežno in zanesljivo. V popravo zanesljivo vsakdo pošlje, ker sem že nad 16 let tukaj v tem poslu in sedaj v svojem lastnem domu. V popravek vzamem kranjske kakor vse druge harmonike ter računam po delu kakoršno kdo zahteva brez nadaljnih vprašanj.

JOHN WENZEL,
1017 E. 62nd St., Cleveland, O.

Hamburg-American Line.

Edina direktna proga med
NEW YORKOM in HAMBURGOM,
PHILADELPHIO in HAMBURGOM,
BOSTONOM in HAMBURGOM
oskrbljena s parniki na dva vijaka:
Kaiserin Auguste Victoria, Amerika, President Grant, President Lincoln, Cleveland, Cincinnati, Pretoria, Patricia, Pennsylvania, Graf Waldersee, Prinz Oskar in Prinz Adalbert,
katerim sledi v kratkem nov parnik na štiri vijake in turbino
IMPERATOR
919 čevljev dolg, 50.000 ton, največji parnik na svetu.
Izvrstno poslovanje. — Nizke cene. — Dobra postrežba.
Za vse podrobnosti obrnite se na:

Hamburg-American Line,
41-45 Broadway, New York City
ali lokalne agente.

VAŽNO ZA VSAKEGA SLOVENCA!

Vsak potnik, kteri potuje skozi New York bodisi v stari kraj ali pa iz starega kraja naj obišče
PRVI SLOVENSKO-HRVATSKI
HOTEL
AUGUST BACH,
145 Washington St., New York,
Corner Cedar St.

Na razpolago so vedno čiste sobe in dobra domača hrana po nizkih cenah.

Pozor, rojaki!

Dobil sem iz Washingtona za svoje zdravila serialno številko, ktera jamči, da sem izdavila pravo in koristno.
Po dolgem času se mi je posrečilo iz najti pravo Alpen tinkturo in Pomade proti izpadanju in za rast
[illegible] bile, od katere moškim in ženskim gosti in dolgi lasje rasejo na popolnoma [illegible] ne bodo več lepadali, ter na novo. Razno tako moškim v ć. tuzemih krajih bolj poznanem zrastejo. Razumljivem v resnici bogati in krščanski v 3 dneh popolnoma zdravim, kterih oblasti hvaležen, potem upam jim zamolčano na popolnoma odstranijo. Da je to resnica jamčim s svojo. Pišite po cenik, kateremu pošljem zastonj.

JAKOB VAHČIČ
P. O. Box 88 Cleveland, O.

Zemljevid balkanskih držav
je dobiti po 15c. komad.
Slovenic Publishing Company,
82 Cortlandt Street, New York

RED STAR LINE.

Plovitba med New Yorkom in Antwerpom.

Redna tedenska zveza potom poštnih parnikov z brzoparniki na dva vijaka.

ZEELAND 11,904 ton
FINLAND 12,760 ton

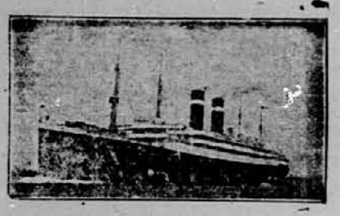

KROONLAND 12,760 ton
VADERLAND 12,017 ton

LAPLAND 18,694 ton.

Kratka in udobna pot za potnike v Avstrijo, Ogrsko, Slovensko, Hrvatsko, in Galicijo, kajti med Antwerpom in imenovanimi deželami je dvojna direktna železniška zveza.

Posebno se še skrbi za udobnost potnikov medkrovja. Tretji razred obstoji od malih kabin za 2, 4, 6 in 8 potnikov.

Za nadaljne informacije, cene in vožne listke obrniti se je na:

RED STAR LINE

No. 9 Broadway NEW YORK.
N. W. cor. Washington & La Salle CHICAGO, ILL.
333 Main Street WINNIPEG, MAN.
84 State Street BOSTON, MASS.
1306 "F" Street, N. W. WASHINGTOWN, D. C.
319 Geary Street SAN FRANCISCO, CAL.
1319 Walnut Street PHILADELPHIA, PA.
219 St. Charles Street NEW ORLEANS, LA.
121 So. 3rd Street MINNEAPOLIS, MINN.
619 Second Ave. SEATTLE, WASH.
11 & Locust Streets ST. LOUIS, MO.
31 Hospital Street MONTREAL, CANADA.

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJI IN NAJCENEJŠI DNEVNIK.

COMPAGNIE GENERALE TRANSATLANTIQUE.

(Francoska parobrodna družba.

Direktna črta
do HAVRE, PARIZA, ŠVICE, INOMOSTA in LJUBLJANE.
Poštni Ekspres parniki so!

LA PROVENCE" na dva vijaka — 'LA SAVOIE" na dva vijaka — 'LA LORRAINE" na dva vijaka — "FRANCE" na štiri vijaka

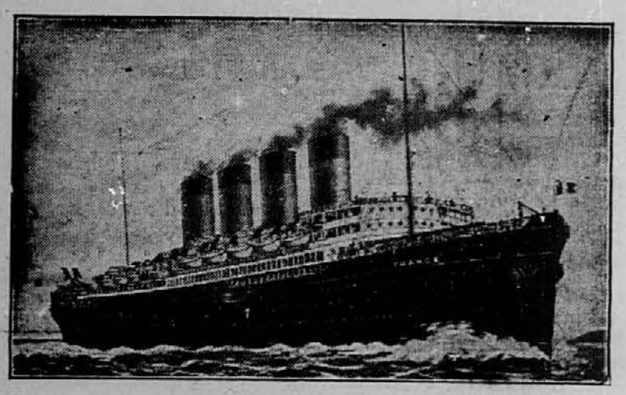

Poštni parniki so:
"CHICAGO" 'LA TOURANE" "ROCHAMBEAU" "NIAGARA"

Glavna agencija: 19 STATE STREET, NEW YORK,
corner Pearl St., Chesebrough Building.

Parniki odplujejo od sedaj naprej vedno ob četrtkih iz pristanišča štev. 57 North River in ob sobotih pa iz pristanišča 84 North River, N. Y.

* LA SAVOIE dne 17. sept. 1913. *LA LORRAINE 8. okt. 1913.
*LA PROVENCE 24. sept. 1913. *LA SAVOIE dne 15. okt. 1913.
†FRANCE dne 1. okt. 1913. *LA PROVENCE 22. okt. 1913.

POSEBNA PLOVITBA V HAVRE:

*NIAGARA odpl. s pom. št. 57. dne 13. sept. 1913. ob 3. popol.
†ROCHAMBEAU odpl. s pom. št. 57. dne 20. sept. 1913. ob 3 pop.
†CHICAGO odpl. s pom. štev. 57. dne 27. sept. 1913. ob 3. popol.
*LA TOURAINE odpl. s pom. št. 57. dne 4. okt. 1913. ob 3 popol.

Parniki z zvezde zaznamovani imajo pojdva vijaka.
Parniki z križem imajo po štiri vijaka.

Avstro-Amerikanska črta

(preje bratje Cosulich)

Najpripravnejša in najcenejša parobrodna črta za Slovence in Hrvate.

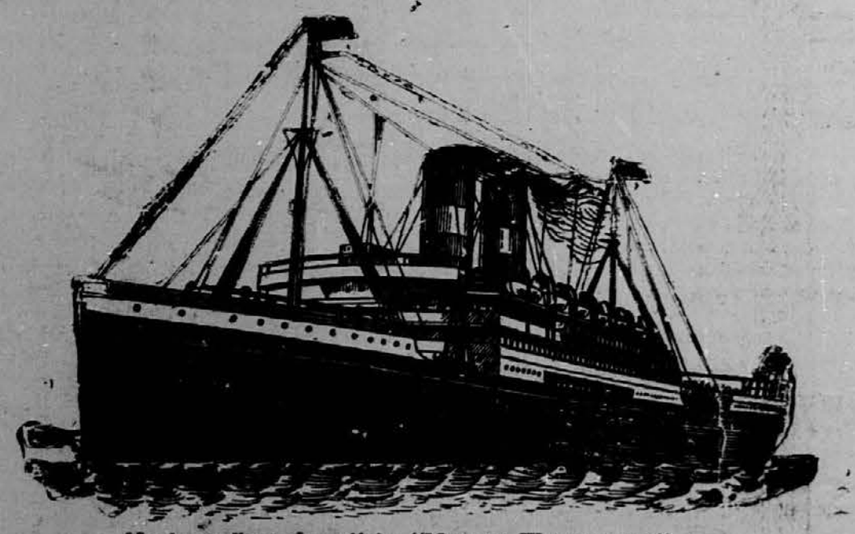

Novi parnik na dva vijaka "MARTHA WASHINGTON".

Regularna vožnja med New Yorkom, Trstom in Reko.

Cena vožnih listkov iz New Yorka za III. razred so do:

TRSTA	$34.00
LJUBLJANE	35.10
REKE	34.00
ZAGREBA	35.00
KARLOVCA	35.00

Na Martha Washington in Kaiser Franz Josef I. stane $3.00 več.

II. RAZRED do
TRSTA ali REKE: Martha Washington in Kaiser Franz Josef I. $65.00, drugi $60 do $65.

Vsi spodaj navedeni novi parobrodi na dva vijaka imajo brezžični brzojav:
'ALICE, LAURA,
MARTHA WASHINGTON,
ARGENTINA,
OCEANIA,
KAISER FRANZ JOSEF I.

Phelps Bros & Co., Gen. Agents, 2 Washington Street, NEW YORK.